

Številka: 411-01/20-7/17
Datum: 30. 3. 2020

Na podlagi prvega odstavka 27. člena Poslovnika državnega zbora je Zakonodajno-pravna služba pripravila

M N E N J E

o Predlogu zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP), nujni postopek, EPA 1095-VIII.

Zakonodajno-pravna služba (ZPS) je Predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo Republike Slovenije, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika.

I. UVOD

Uvodoma ugotavljamo, da je predlagatelj s predlaganim zakonskim besedilom k urejanju zakonske materije pristopil na nomotehnično specifičen način. Vsebinski del notranje strukture Predloga zakona sestavljata dva sklopa pravne ureditve, ki se razlikujeta po svoji pravni naravi. Prvi sklop predstavlja zbirko novel, ki trajno posegajo v posamezne zakone, drugi sklop pa predstavljajo t.i. interventne določbe, s katerimi se določena vprašanja, ki so sicer sistemsko urejena s posameznimi področnimi zakoni, začasno urejajo drugače, kar pomeni, da se bodo materialne določbe tega sklopa s potekom časa izčrpale. Uveljavitev sprememb, ki posegajo na različna področja družbenega urejanja v okviru enega zakona v smislu kombinacije zbirke novel in določb, s katerimi se določajočasni ukrepi, je v zakonodajni praksi že znana (na primer Zakon za uravnoteženje javnih financ). Tak pristop zakonodajnega urejanja je tako izjemoma mogoče uporabiti v vsebinsko zamejenem obsegu, ob podanih utemeljenih razlogih ter ob doslednem upoštevanju uveljavljene nomotehnik.

Z ustavnopravnega vidika dajemo splošno opozorilo, da se ponekod istovrstna vsebina opredeljuje na različne načine, kar ne zagotavlja enake obravnave primerljivih položajev (14. člen Ustave). Poleg tega se s tem zmanjšuje preglednost in jasnost zakonskega besedila. Eno temeljnih načel pravne države je (2. člen Ustave), da morajo biti zakonske norme jasne, razumljive in nedvoumne, kar je še posebej poudarjeno pri predpisih, ki neposredno urejajo pravice in obveznosti oziroma pravni položaj širšega kroga naslovljencev, kar je tudi pretežna vsebina predloženega zakona.

Z nomotehničnega vidika izpostavljamo, da Predlog zakona ni jasno strukturiran, v njegovem besedilu pa se pojavljajo nedoslednosti pri sklicevanju v precejšnjem številu določb, na kar podrobneje opozarjamo v pripombah k posameznim členom. Presoja predlaganih rešitev otežuje tudi pomanjkljiva ali zgolj formalno podana obrazložitev posameznih členov. V nekaterih členih materialnega dela Predloga zakona so

določene vsebine, ki imajo prehodno naravo, za nekatere pa se prehodna ureditev določa v posebnem poglavju o prehodnih določbah. Prepletanje določb z različno pravno naravo povzroča nesistematičnost zakonskega besedila in zmanjšuje preglednost. Glede določanja prehodne ureditve bi veljalo uporabiti enoten pristop.

Dodatno pozornost je treba nameniti tudi dosledni ureditvi nadzora, saj pri vseh ukrepih ni posebej urejen niti ni pojasnjeno, na kakšen način se bo ta zagotavljal, ter opredelitvam sankcij v primeru kršitev predlaganih določb.

Posebej opozarjamo, da je imela ZPS za pripravo mnenja k Predlogu zakona na voljo izjemno kratek čas, zato si v okviru svojih nalog pridržuje možnost, da morebitna dodatna opozorila in pripombe, če bo ocenila, da so potrebne, poda v nadaljevanju zakonodajnega postopka.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

K 1. členu:

V prvem odstavku (pa tudi v naslovu zakona) bi bilo treba upoštevati, da se je z odredbo ministra za zdravje razglasila epidemija nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19). Zato je treba v besedilu določbe ob prvi omembi epidemije navesti popolno poimenovanje, določiti ustrezno okrajšavo (v nadaljnjem besedilu »epidemija) in nato v celotnem zakonskem besedilu zagotoviti enoten in dosleden način poimenovanja epidemije. Prav tako je treba preveriti ustreznost besedila, ki določa namen zakona (»za državljane in gospodarstvo«), saj je vsebina urejanja v Predlogu zakona širša (zgolj primeroma navajamo, da so do nekaterih ukrepov po Predlogu zakona upravičene tudi osebe, ki niso državljani Republike Slovenije, glej npr. drugi odstavek 58. člena Predloga zakona v povezavi s 3. členom Zakona o socialno varstvenih prejemkih).

V drugem odstavku so določena neskladja glede navedbe področij, na katerih se določajo začasni ukrepi. Tako v določbi manjka navedba področij iz 2., 3., 8., 11., 12. in 22. poglavja III. dela Predloga zakona, glede področja plač v javnem sektorju bi bilo treba besedilo določbe uskladiti z naslovom 9. poglavja III. dela Predloga zakona, besedi »pogodbenih kazni« črtati, saj ne gre za samostojno področje urejanja, besedilo », oprostitev plačila storitev RTV signala in dodatnih pooblastil policije« pa nadomestiti z besedilom »ter drugih področij« (glej 24. poglavje III. dela Predloga zakona).

Preveriti je treba tudi potrebnost tretjega odstavka, ki zgolj za potrebe enega od podpoglavij uvaja odstopanje od siceršnjega poimenovanja (izraz »višja sila«), čeprav je ta sicer širši in bi bilo mogoče tudi v celotnem besedilu zakona uporabiti enoten izraz (epidemija COVID-19).

III. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONOV

ZAKON O INTERVENTNEM UKREPU ODLOGA PLAČILA OBVEZNOSTI KREDITOJEMALCEV

K 2. členu:

Predlagamo, da se drugi stavek spremenjenega odstavka zapiše nomotehnično ustrežneje, in sicer: »Končni datum zapadlosti kreditne pogodbe in pogodbe, ki služi kot zavarovanje kreditne pogodbe, se podaljša za čas trajanja odloga plačila.«

ZAKON O INTERVENTNIH UKREPIH NA PODROČJU PLAČ IN PRISPEVKOV

K 3. členu:

S predlagano določbo se dopolnjuje Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov (ZIUPPP), ki je bil uveljavljen 29. 3. 2020. Določba in obrazložitev se ob opredelitvi upravičencev do odloga plačila prispevkov osredotočata na kmetijstvo in ne omenjata oseb, ki opravljajo dejavnost gospodarskega ribolova. Zato ni jasno, ali so ribiči vključeni, saj npr. posamezne določbe izrecno poudarjajo ribiče, prim. 72. člen Predloga zakona. Kolikor naj bi se odlog plačila nanašal tudi na osebe, vpisane v evidenco ribičev-fizičnih oseb, ki se z vidika zavarovanja po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obravnavajo kot kmetje, predlagamo, da se izraz »kmet« nadomesti z izrazom »oseba« (in morebiti v naslov člena doda »ribič«). Podan predlog temelji na drugem odstavku, ki pri normiranju uporablja izraz »oseba« (spremembo bi bilo treba upoštevati tudi pri 34. in 38. členu).

Nadalje iz primerjave z že uveljavljeno ureditvijo odloga plačila prispevkov za samozaposlene osebe izhaja, da bodo morali imeti kmetje poravnane vse svoje denarne obveznosti, ki jih pobira davčni organ, medtem ko imajo samozaposlene osebe lahko dolg v višini 50 eur. Razlog za navedeno razlikovanje in s tem za različno obravnavo ni pojasnjen.

Prav tako je v drugem odstavku predvidena vložitev vloge za upravičenost odloga prispevkov, čeprav že uveljavljeni ZIUPPP določa odlog plačila prispevkov neposredno na podlagi zakonskih določb. Ker Predlog zakona v 4. členu, z dopolnitvijo 13. člena ZIUPPP, določa, da že uveljavljena rešitev velja tudi za kmete, gre v bistvu za nasprotujoči rešitvi, s katerima se povzroča notranja neskladnost zakona. Ob tem ne sme biti spregledano, da je rešitev, ki predvideva uveljavljanje odloga z vlogo, podnormirana. Ni namreč opredeljeno, pri katerem organu naj bi se vloga vložila, ali zgolj elektronsko ali pisno, rok za vložitev in vsebina vloge, saj ta ni določena oziroma ni predviden obrazec.

Glede na že uveljavljen odlog plačila prispevkov za samozaposlene na podlagi ZIUPPP, glede na predlagano enako rešitev tudi za kmete, da se že na podlagi ZIUPPP odloži plačilo prispevkov, pa je nujno treba pojasniti razmerje te ureditve odloga plačila prispevkov do ureditve oprostitve plačila prispevkov za samozaposlene osebe in kmete po 38. členu Predloga zakona.

ZAKON O NALEZLJIVIH BOLEZNIH

V določbah od 5. do 19. člena se spreminjajo in dopolnjujejo določbe Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB). Novela ZNB se v veliki meri nanaša na spremembo kazenskih določb ZNB oziroma na posodobitev nekaterih pojmov (namesto organov za notranje zadeve se npr. vnaša policija), k čemur pa ne pristopa celovito. Tako je npr. v določbah 5., 11., 16., 17., 18., 19., 22., 25., 29., 45., 46. in 50. člena ZNB ostal zapis Inštituta za varovanje zdravja Republike Slovenije, ki se v prvem odstavku 5. člena navezuje na Zakon o zdravstveni dejavnosti, citiran z objavo v Uradnem listu št. 9/92. Tudi to bi kazalo popraviti, saj je te naloge prevzel Nacionalni inštitut za javno zdravje (23. člen Zakona o zdravstveni dejavnosti) na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej-J). To bo mogoče v celoti storiti šele z naslednjo novelo ZNB, ker Poslovnik Državnega zbora ne dopušča spremembe in dopolnitve določb, ki niso zajete v členih sprememb in dopolnitev predloga zakona.

K 5. členu:

V zvezi s predlagano spremembo organa, ki razglasi epidemijo nalezljive bolezni za celotno območje Republike Slovenije, ostaja nerešeno, ali se tudi pred razglasitvijo

epidemije nalezljive bolezni za območje celotne Republike Slovenije zahteva, da pred tem minister, pristojen za zdravje, razglasi celotno območje Republike Slovenije za okuženo ali ogroženo območje oziroma, ali je v tem primeru vlada vezana na predlog ministra, pristojnega za zdravje. Upoštevati je treba tudi, da je razglasitev epidemije nalezljive bolezni, ki ne obsega celotnega območja Republike Slovenije, ostala v pristojnosti tega ministra.

Glede na to, da se spreminja postopek razglasitve epidemije nalezljive bolezni, pri čemer je bila 12. marca 2020 razglašena epidemija nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) na območju Republike Slovenije z odredbo ministra, pristojnega za zdravje (Uradni list RS, št. 19/20), bi bilo treba v prehodni določbi novele ZNB urediti, na kakšen način se bo razglasilo prenehanje razglašene epidemije nalezljive bolezni, ki trenutno poteka. Upoštevaje predlagano spremembo bo to epidemijo nalezljive bolezni preklicala Vlada Republike Slovenije. Pri tem izpostavljamo določbe že uveljavljenih t. i. interventnih zakonov, in sicer Zakona o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19), Zakona o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (ZIUJP) in Zakona o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev (ZIUOPOK), objavljenih v Uradnem listu RS št. 36/20, ki se v zvezi s tem opirajo na ugotovitveni sklep Vlade.

K 6. členu:

S predlagano spremembo se zastruje pogoj, na podlagi katerega se lahko izreče ukrep karantene kot ukrep za preprečevanje in obvladovanje bolezni. Karantena se bo lahko izrekla (poleg nekaterih taksativno določenih bolezni) v zvezi z nalezljivimi boleznimi, za katere je minister, pristojen za zdravje, ali Vlada Republike Slovenije (vlada) na podlagi četrtega odstavka 7. člena zakona razglasila epidemijo (nalezljive bolezni), med tem ko je v veljavnem zakonu določeno, da se ukrepi, določeni s tem zakonom, torej med njimi tudi karantena, lahko uporabijo tudi, če se pojavi nevarnost drugih nalezljivih bolezni, ki bi lahko ogrozile zdravje prebivalcev (tretji odstavek 8. člena ZNB), torej čeprav epidemija nalezljive bolezni ni razglašena oziroma še pred morebitno razglasitvijo. Pri tem ima vlada določeno diskrecijo, ki je pogojena tudi z značilnostmi posamezne nalezljive bolezni, obvestiti pa mora Državni zbor. Zaradi narave ukrepa karantene, ki naj bi preprečil širjenje morebitne okužbe in torej tudi preprečil morebitno epidemijo nalezljive bolezni, bi bilo treba predlagano spremembo ponovno preveriti.

K 9. členu:

Podrobneje bi bilo treba pojasniti in utemeljiti pristojnosti drugih inšpekcij v zvezi z izvajanjem ukrepov iz prvega odstavka 39. člena zakona, ki spadajo na delovno področje drugih ministrstev. Pristojnost izreči ukrep iz druge in tretje alineje drugega odstavka namreč ni navedena med pristojnostmi zdravstvene inšpekcije, ki izvaja nadzor nad preprečevanjem in obvladovanjem nalezljivih bolezni (47. člen ZNB).

K 11. členu:

Glede na vsebino 47. in 48. člena ZNB je treba preveriti, ali bi bilo potrebno sodelovanje policije tudi pri izvajanju 46.a člena zakona, s katerim naj bi bil dopolnjen ZNB (9. člen Predloga zakona).

K 15. členu:

Glede na to, da so v 9. členu Predloga zakona predlagane določene pristojnosti drugih inšpekcij v zvezi z izvajanjem ukrepov iz prvega odstavka 39. člena zakona, je treba preveriti, ali bi bilo treba ravnanje v nasprotju s pristojnostmi inšpekcij iz drugega odstavka novega 46.a člena zakona določiti kot prekršek v prvem odstavku 54. člena ZNB. Na tak način je že določen prekršek za ravnanje v nasprotju s 47. in 48. členom zakona v 13. in 14. točki prvega odstavka 54. člena ZNB.

IV. ZAČASNI UKREPI

K 20. členu:

Glede na predviden potek zakonodajnega postopka (tako v širšem kot ožjem pomenu) prvi odstavek tega člena predvideva povratno učinkovanje določb zakona. Kljub načelni prepovedi retroaktivnosti (155. člen Ustave) je takšno učinkovanje za nazaj izjemoma dopustno, vendar morajo biti pogoji, določeni v drugem odstavku 155. člena Ustave, v zakonodajnem gradivu izrecno navedeni in obrazloženi.

Menimo, da bi bilo v prvem odstavku namesto pojma »uporabljajo« (ukrepi) ustrežnejše uporabiti pojem »veljajo«, kar izhaja tudi iz že sprejetega Zakona o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19).

Zadnji del določbe drugega odstavka bi bilo zaradi jasnosti smiselno preoblikovati, npr. tako, da bi se glasil »...se trajanje ukrepov, ki se iztečejo 31. maja 2020, podaljša za 30 dni.«. Hkrati opozarjamo, da bi bilo treba v primeru, da epidemija do 15. maja 2020 ne bo preklicana, preveriti tudi možnost podaljšanja vseh drugih ukrepov, ki se iztečejo na določen rok in so določeni v drugih členih Predloga zakona, saj tega predlagana določba ne ureja.

DELO IN PLAČEVANJE PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST

K 22. členu

Predlagane rešitve iz tega člena so težje razumljive, saj obrazložitev govori o drugi materiji in je s predlaganimi določbami neskladna. Vprašljiva je opredelitev kriterijev za določitev upravičenega delodajalca po tem členu, saj se zaradi odsotnosti utemeljitve lahko zastavi vprašanje neenakosti subjektov zasebnega sektorja. Prvi odstavek iz zajema tega zakona izključuje določene proračunske uporabnike, pri čemer meja 70% proračunskega financiranja zglada arbitrarna. Enako velja za izključene subjekte po drugi alineji (delodajalci, ki opravljajo finančno ali zavarovalniško dejavnost). Pri tem je odkazovanje na »skupino K« po standardni klasifikaciji kot prepodrobna za zakonsko besedilo neprimerna, če seveda nima drugega pomena, ki ga mora pojasniti in utemeljiti predlagatelj.

Drugi odstavek, za razliko od uporabljene terminologije v 1.1 podpoglavju, govori o »pomoči«, medtem ko v istem kontekstu zakonski predlog uporablja pojem »ukrep«. Kot omenjeno, obrazložitev tega člena ni ustrezna. Če ni utemeljenega razloga za razlikovanje, naj se pojmi poenotijo, saj ima »pomoč« po davčni zakonodaji drug pomen. Menimo tudi, da je sklicevanje na »pomoč iz prvega odstavka tega člena« nepravilno. Ta odstavek določa le upravičence do ukrepov iz prejšnjega odstavka, zato ni jasno, na kaj naj bi se določba sploh sklicevala. Morda gre za 21. člen tega zakona, ki določa dva ukrepa.

K 23. členu:

Smiselno enako, torej za nepravilno sklicevanje, velja za dostavek »v skladu s prejšnjim členom«. Po naši oceni niti ni potreben, zato bi ga kazalo črtati.

K 24. členu:

Določba drugega odstavka je z dostavkom »do sedem zaporednih dni v tekočem mesecu« nejasna. Niti iz obrazložitve ni razbrati, kakšen je odnos te določbe npr. do tretjega odstavka 31. člena zakonskega predloga, kjer prav tako delodajalec pozove delavca, da se vrne na delo, ali do določbe petega odstavka obravnavanega člena, ki govori o predčasni vrnitvi na delo. Če je omenjeno delo mišljeno kot nenaden »vskok v

delovni proces«, ni jasno, zakaj se omejuje le na sedem dni v mesecu. Ker ni določeno, da gre za delovne dni, verjetno prideta v poštev tudi sobota in nedelja (ali prazniki ali drugi dela prosti dnevi), saj se določa, da gre za zaporedne dni. Predlagano določbo je treba pojasniti ali ustrezno zapisati.

Sklic na 7. člen v petem odstavku ni pravilen; verjetno gre za 21. člen.

K 25. členu:

Ime člena (upravičeni delodajalec) je enako kot v 22. členu, kar ni pravilno, še zlasti, ker gre za dva člena znotraj istega podpoglavja Predloga zakona.

V tem členu se pojem višje sile pojavi prvič, čeprav je njegova vsebina za potrebe tega podpoglavja opredeljena že v tretjem odstavku 1. člena Predloga zakona. Razumeti se ga da, da že določa, kaj je višja sila oziroma njene posledice. Opozarjamo, da so v zakonskem predlogu predvideni ukrepi zaradi posledice epidemije COVID-19, druge konsekvence, ki pa so opisane z nezmožnostjo prihoda na delo (zaradi epidemije COVID-19), pa so zajete z izrazom višja sila. Dodatno je treba upoštevati, da se 27. člen Predloga zakona ob navajanju višje sile že izrecno sklicuje na šesti odstavek 137. člena ZDR-1, ki govori o posledicah višje sile.

Sklic na 23. člen ni pravilen; verjetno gre za 22. člen.

K 26. členu:

Drugi odstavek, ki limitira nadomestilo plače, ni pojasnjen. Opozarjamo pa, da 138. člen ZDR-1 (začasna nezmožnost zagotavljanja dela iz poslovnega razloga) določa, da ima delavec pravico do nadomestila plače v višini 80% njegove povprečne mesečne plače (sedmi odstavek 137. člena ZDR-1). To lahko pomeni, da nadomestilo plače po tem Predlogu zakona ne sodi v razpon med minimalno in povprečno plačo, kot ga okvirja drugi odstavek tega člena. Pojasniti oziroma normirati kaže plačilo razlik med tako določenimi plačami oziroma zneski.

K 27. členu:

Drugi odstavek se da razumeti tako, da je delavcu prepuščena odločitev o uveljavljanju pravice do dela s krajšim delovnim časom, na kar nakazuje besedilo »uveljavil oziroma je upravičen«. Če ni utemeljenega razloga za hkratno uporabo obeh sintagem, naj se določba izčisti.

K 28. členu:

Po naši oceni je tretji odstavek odveč, saj iz prve alineje prvega odstavka 22. člena izhaja, da neposredni in posredni uporabniki proračuna Republike Slovenije, katerih dejavnost se v celoti financira iz tega proračuna, niso upravičeni delodajalci po tem podpoglavju Predloga zakona.

Vprašljiva pa je skladnost vsebine četrtega odstavka z 22. členom, saj niso podani enaki kriteriji. Obrazložitev določbo le povzame in je ne pojasni.

K 29. členu:

V tretjem in četrtem odstavku je očitno napačni sklic na 25. člen. Opozarjamo, da izjava delodajalca v tem podpoglavju Predloga zakona ni (eksplicitno) določena.

Peti odstavek ni obrazložen, tudi sicer je celotna obrazložitev tega člena skromna in neskladna s 115. členom Poslovnika državnega zbora. Opozarjamo pa, da prva alineja prvega odstavka 22. člena določa, da neposredni in posredni uporabniki proračuna Republike Slovenije, katerih delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 višji od

70%, niso upravičeni delodajalci in torej ne upravičenci do ukrepov po tem podpoglavju Predloga zakona. Od vsebinske presoje in podatkov, ki ZPS niso na razpolago, je odvisno, ali so subjekti, navedeni v tem odstavku, upravičeni do ukrepov iz tega dela zakonskega predloga. Zato se ZPS do določbe ne more opredeliti.

V osmem odstavku je del besedila »Republike Slovenije za zaposlovanje« očitno odveč. Ker bo Zavod za zaposlovanje o zahtevku odločil zgolj s sklepom in z njim tudi uredil medsebojne pravice in obveznosti, je temu ustrezno treba prilagoditi določbo (sklep namesto pogodbe, njegovim namesto njenim).

K 30. členu:

V naslovu člena je treba pojem pogodbe nadomestiti s sklepom.

Ker Predlog zakona določa oprostitev plačila prispevkov, terja korekcijo besedilo četrte alineje drugega odstavka (verjetno gre za obračunane in ne plačane prispevke).

V tretjem odstavku je opazna nedoslednost oziroma neskladnost. Listine naj bi izkazovale način uveljavljanja pravic po tem zakonu in ne ugotovitev razloga prenehanja zaposlitve. Določba vsebuje obe sintagmi, ki nista usklajeni.

V četrtem odstavku je odveč odrejanje na raziskovalne namene, saj to določajo že splošni predpisi. Določba v tem delu ni obrazložena; sicer jo je, če za njeno uvrstitev v zakon obstajajo utemeljeni razlogi, ki pa iz obrazložitve niso razvidni, treba dopolniti vsaj še s statističnimi nameni.

K 31. členu:

V zvezi z vsebino tretjega odstavka gl. pripombo k 24. členu Predloga zakona.

Glede na to, da so za kršitev zakona že določene kazenske sankcije (gl. 105. člen) je z vidika sorazmernosti ukrepa vprašljiva sankcija vračila trikratne višine prejetih sredstev. Določba sicer sploh ni obrazložena in tako njen namen ni jasen.

K 33. členu:

Opozarjamo na številna nasprotja med določbami tega člena in njegovo obrazložitvijo, ki so tako izrazita, da bi lahko pri razlagi zakona prerasla v ogrožanje načel določnosti in jasnosti pravnega urejanja in s tem načelo pravne države. Iz zapisa prvega odstavka izhaja, da so delodajalci oproščeni plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, med tem ko iz obrazložitve izhaja, da se delodajalca oprosti plačila prispevka zavarovanca in plačila prispevka delodajalca (in sicer z navedbo konkretnih odstotnih točk). Zavezanci za plačilo prispevkov zavarovancev iz 14. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) so zavarovanci (prva alineja prvega odstavka 152. člena ZPIZ-2), zavezanci za plačilo prispevkov delodajalcev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovance iz prvega do četrtega in šestega odstavka 14. člena ZPIZ-2 pa delodajalci in izplačevalci nadomestil (prva alineja prvega odstavka 153. člena ZPIZ-2). Kadar se prispevki plačujejo od prejemkov, ki jih izplačujejo izplačevalci, ki so v skladu z določbami Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2) plačniki davka, po četrtem odstavku 352. člena ZDavP-2 tudi prispevek zavarovanca obračuna, odtegne in plača delodajalec, izplačevalec nadomestila ali drug izplačevalec prejemka, vendar zgolj v imenu in za račun zavarovanca. To pa ne spremeni delodajalca v zavezanca za plačilo prispevkov zavarovancev. Zaradi jasnosti pravnega urejanja bi bilo treba s sklicem na določbe ZPIZ-2 določiti, katerih prispevkov so delodajalci oproščeni: ali zgolj tistih, za katere so zavezani po ZPIZ-2 ali tudi tistih, za katere so po ZPIZ-2 zavezani zavarovanci, vendar jih delodajalec plača v imenu in za račun zavarovanca. To je pomembno predvsem zato, ker je za zavarovance, na katere se določba nanaša, ključnega pomena, da ohranijo vse pravice iz pokojninskega

in invalidskega zavarovanja. Zaradi ohranjanja pravnega položaja zavarovancev in njihove pravne varnosti bi bilo to treba izrecno določiti tudi v besedilu člena.

Prav tako bi bilo treba določbo postopkovno dopolniti in urediti, na kakšen način se bo oprostitev izvajala. V zvezi s tem je v obrazložitvi zapisano, da bodo prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje tako delodajalci še vedno obračunali v skladu z veljavnimi predpisi, ne bo jih pa treba plačati; o izplačanih plačah, za katere velja ukrep oprostitve plačila prispevkov, pa bodo delodajalci, ki so plačniki davka, davčnemu organu ločeno poročali v obračunu davčnega odtegljaja (REK-1).

Iz obrazložitve izhaja tudi, da oprostitev velja za tiste zavarovance, ki v času uporabe interventnih ukrepov po tem zakonu še naprej opravljajo delo in prejemajo plačo. Opozarjamo, da iz zapisa prvega odstavka taka omejitev ni razvidna, prav tako pa ne izhaja iz 14. člena ZPIZ-2, preko katerega so opredeljeni delavci.

V drugem odstavku je podana pravna podlaga za izplačilo t. i. kriznega dodatka, ki za zaposlenega ustvarja pravico, da izplačilo kriznega dodatka prejme oziroma ga zahteva. Opozarjamo, da je ta podlaga nepopolna in nejasna, zato bi jo bilo treba dopolniti. Najprej je treba opredeliti, katero obdobje, v katerem je zaposleni delal, je upoštevno za izplačilo kriznega dodatka (npr. prejšnji mesec ali tekoči mesec), kateri mesec je upošteven kot pogoj, da zadnja izplačana mesečna plača ni presegla trikratnika minimalne plače, kdaj naj bi se krizni dodatek izplačal (ob plači ali kako drugače) in zlasti, kdaj dospe v plačilo. Poudariti je treba, da Predlog zakona v zvezi z izplačilom kriznega dodatka ne ureja nobenega nadzora nad izvajanjem te določbe in tudi ne določa, da je delodajalec sankcioniran, če kriznega dodatka ne izplača. Če kriznega dodatka ne izplača, bo imel zaposleni na razpolago zgolj sodno varstvo, zato bi bilo treba določiti vsaj to, katero sodno varstvo ima na razpolago. Dodatno bi bilo treba opredeliti pojem delavca, ki dela. Iz obrazložitve izhaja, da naj bi bila oprostitev plačila prispevkov (prvi odstavek) namenjena vsem oziroma ne le tistim zavarovancem, ki v času uporabe interventnih ukrepov po tem zakonu še naprej opravljajo delo in prejemajo plačo, ampak tudi delavcem na letnem dopustu, ki ne prejemajo plače, ampak nadomestilo plače. Zaradi tega in upoštevanje povezanost prvega in drugega odstavka v enem členu se zastavlja vprašanje, ali gre krizni dodatek vsem zavarovancem oziroma delavcem, na katere se nanaša oprostitev, ali samo nekaterim.

Tretji odstavek določa, kateri subjekti niso upravičeni do ukrepov iz tega člena. Ni jasno, kateri ukrepi so s tem mišljeni. Upravičenost do ukrepa predpostavlja določeno pravico, za kar bi lahko šteli le v prvem odstavku določeno oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ne pa drugega odstavka, ki za delodajalca ustvarja obveznost izplačila kriznega dodatka. Glede na to, da je v prvem odstavku urejena oprostitev, v drugem pa krizni dodatek, je treba jasno določiti, ali so subjekti izvzeti zgolj iz prvega odstavka ali tudi iz drugega. Obenem je treba povsem jasno določiti krog izvzetih subjektov, saj že z jezikovnega vidika ni mogoče razbrati, na kaj se nanaša finančna in zavarovalniška dejavnost. Če naj bi bili izvzeti vsi poslovni subjekti, ki opravljajo finančno in zavarovalniško dejavnost, ki spada v skupino K po standardni klasifikaciji dejavnosti, je treba to določbo pojasniti z vidika načela enakosti pred zakonom. Po ustavnosodni presoji Ustavnega sodišča načelo enakosti pred zakonom sicer ne pomeni, da bi predpis - kadar podlaga za različno urejanje niso okoliščine iz prvega odstavka 14. člena - ne smel različno urejati položajev pravnih subjektov, pač pa, da tega ne sme početi samovoljno, brez razumnega in stvarnega razloga. Razlogi, zakaj naj bi bili subjekti določenih dejavnosti, ki sicer sodijo v sfero zasebnega prava, izvzeti in izenačeni z neposrednimi in posrednimi uporabniki državnega in občinskih proračunov, ki bi lahko utemeljili takšno ureditev, v obrazložitvi niso pojasnjeni. Podrobneje bi bilo treba opredeliti tudi standardno klasifikacijo dejavnosti, ker je določena s predpisom (Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti). Poleg tega se pri razvrstitvi v določeno dejavnost večinoma ne izvaja nadzora nad

pravilnostjo in ustreznostjo te razvrstitve in je ta posledično odvisna od volje poslovnega subjekta.

Naslov člena ne odraža bistvene vsebine tega člena, ker niso oproščeni plačila prispevkov vsi zaposleni v zasebnem sektorju; prav tako ni jasno, na kaj se nanaša delna oprostitvev (na to, da niso oproščeni vsi delodajalci, da niso oproščeni vseh prispevkov iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ali na to, da niso oproščeni plačila vseh prispevkov iz socialne varnosti). Poleg tega se oprostitvev nanaša na plačila prispevkov, ne pa na same prispevke.

K 34. členu:

V prvi alineji prvega odstavka tega člena bi kazalo, tako kot v tretji alineji, narediti sklic na ZPIZ-2 oziroma slediti dikciji iz prvega odstavka 38. člena Predloga zakona. Prav tako ni jasno, zakaj se status upravičenca veže na zahtevo, da oseba opravlja dejavnost na dan uveljavitve tega zakona, saj iz tretjega odstavka tega člena izhaja, da mora upravičenec opravljati dejavnost najmanj od 13. 3. 2020 do uveljavitve zakona. Navedene okoliščine sicer ne zahteva nobena od sledečih alinej. Glede druge alineje tega odstavka pa ugotavljamo, da je nedorečena in da ne predstavlja vsebinsko zaokrožene celote.

V zvezi s tretjo alinejo prvega odstavka tega člena, ki kot upravičenca določa kmeta, še pripominjamo, da ne omenja oseb, ki opravljajo dejavnost gospodarskega ribolova. Zato ni jasno, ali so ribiči vključeni, saj npr. posamezne določbe izrecno poudarjajo ribiče, prim. 72. člen Predloga zakona. Kolikor naj bi se pravica do temeljnega mesečnega dohodka nanašala tudi na osebe, vpisane v evidenco ribičev-fizičnih oseb, ki se z vidika zavarovanja po ZPIZ-2, obravnavajo kot kmetje, predlagamo, da se izraz »kmet« nadomesti z izrazom »oseba«.

Menimo, da bi kazalo v drugem odstavku tega člena navedene družbenike navesti med upravičenci v okviru prvega odstavka, saj se ne štejejo med samozaposlene in so tudi v 16. členu ZPIZ-2 navedeni kot samostojna kategorija. Prav tako jih predlagatelj samostojno navaja v naslovu k 38. členu Predloga zakona.

Nadalje se postavlja vprašanje, ali je upravičenec od temeljnega mesečnega dohodka dolžan plačati dohodnino, saj za razliko od 33. člena Predloga zakona, ki določa, da je izplačilo kriznega dodatka prosto vseh davščin, slednje v tem členu ni določeno. Prav tako ni videti, da izplačilo temeljnega mesečnega dohodka jasno in nedvoumno spada pod katero od izjem, določenih v 20. členu Zakona o dohodnini. Navedeno je potrebno pojasniti tudi v luči morebitnega vračanja mesečnega dohodka, kot ga predvideva 37. člen Predloga zakona.

V zvezi s tretjim odstavkom naj predlagatelj pojasni, čemu morajo upravičenci opravljati dejavnost najmanj od 13. 3. 2020 do dne uveljavitve (pravilno: tega) zakona.

Četrty odstavek tega člena bi bilo potrebno notranje uskladiti, saj se prvi del tega odstavka nanaša na vse neplačane obvezne dajatve in druge denarne nedavčne obveznosti, medtem ko se drugi del tega odstavka nanaša le na neplačane zapadle davčne obveznosti. Prav tako se postavlja vprašanje, zakaj je kot presečni dan za ugotavljanje navedene obveznosti v tem primeru določen dan uveljavitve tega zakona, v 38. členu Predloga zakona pa na primer dan oddaje vloge.

K 35. členu:

V zvezi z drugim odstavkom tega člena se glede na to, da se prihodki samozaposlenim osebam lahko mesečno spreminjajo, postavlja vprašanje, ali je zgolj podatek o

prihodkih za mesec februar ustrezen, da se uporabi kot referenčna vrednost za odločitev o upravičenosti do izplačila mesečnega temeljnega dohodka.

V tretjem odstavku je treba jasno določiti, ali se temeljni dohodek nakaže do določenega dne ali točno na določen dan, saj navedeno trenutno ni poenoteno. Drugi stavek tega odstavka je vsebinsko nejasen, zato bi ga bilo treba popraviti.

Prvi stavek četrtega odstavka tega člena bi po našem mnenju kazalo črtati, saj višino temeljnega dohodka za posamičen mesec določa že tretji odstavek 34. člena Predloga zakona.

Postavlja se vprašanje, ali je šesti odstavek tega člena sploh potreben glede na to, da ponavlja vsebino tretjega odstavka tega člena.

K 37. členu:

Prvi stavek tega člena je po našem mnenju treba jezikovno izboljšati tako, da se besedilo »je informacija javnega značaja« nadomesti z besedilom »je prosto dostopna informacija po zakonu, ki ureja dostop do informacij javnega značaja«. V drugem stavku se določa, kdaj samozaposleni ni upravičen do temeljnega mesečnega dohodka. Ker se navedenega ne da preveriti pred 30. 6. 2020 (prvo polletje 2020) in ker je naslov člena »vračilo mesečnega temeljnega dohodka«, bi kazalo stavek preoblikovati, tako da preseganje navedenih kriterijev ne bi bilo določeno kot pogoj za upravičenost do pomoči (ki se ugotavlja ob vložitvi vloge), temveč kot pogoj, kdaj je treba pomoč vrniti (in katerega obstoj se ugotavlja potem, ko je pomoč že bila izplačana). V povezavi z drugim stavkom se z vidika načela enakosti postavlja še vprašanje, zakaj se pogoj nanaša le na samozaposlene, ne pa tudi na druge upravičence (npr. kmete). Iz obrazložitve razloga za to razlikovanje ni moč razbrati. Nadalje velja, da je terminologijo člena treba poenotiti s terminologijo poglavja, v katerem se ta nahaja (potrebno bi bilo uporabiti izraz »mesečni temeljni dohodek« in ne izraza »pomoč«).

K 1.4 podpoglavju:

Ker se ukrep iz tega poglavja nanaša na samozaposlene osebe, verske uslužbence, družbenike in kmete, je treba dopolniti naslov poglavja. Upoštevati je treba tudi, da 40. člen Predloga zakona po vsebini ne sodi v to poglavje.

K 38. členu:

Glede na to, da se ukrep iz tega člena nanaša v večini na iste upravičence kot ukrep izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dogodka, bi kazalo besedili v delu, ki ureja upravičence, zaradi jasnosti in razumljivosti poenotiti, kar je pomembno, ker se s tem omogoči upravičencem nedvoumno seznanitev s svojim pravnim položajem.

Glede prvega odstavka, ki določa upravičence do oprostitve plačila prispevkov za mesec april in maj, najprej opozarjamo, da iz tretjega odstavka izhaja, da naj bi se oprostitev plačila prispevkov nanašala tudi na marec, kar je treba uskladiti. Navedbo upravičencev je treba notranje uskladiti in pri tem upoštevati, da se družbeniki obvezno zavarujejo po prvem odstavku 16. člena ZPIZ-2 ter verski uslužbenci po šestem odstavku 19. člena ZPIZ-2. Temu ustrezno je treba prilagoditi tudi prvo alinejo drugega odstavka. Dodatno še pripominjamo, da se določba in obrazložitev ob opredelitvi upravičencev osredotočata na kmetijstvo in ne omenjata oseb, ki opravljajo dejavnost gospodarskega ribolova. Zato ni jasno, ali so ribiči vključeni, saj npr. posamezne določbe izrecno poudarjajo ribiče, prim 72. člen Predloga zakona. Kolikor naj bi se odlog plačila nanašal tudi na osebe, vpisane v evidenco ribičev-fizičnih oseb, ki se z vidika zavarovanja po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje,

obravnavajo kot kmetje, predlagamo, da se izraz »kmet« nadomesti z izrazom »oseba«. Predlog temelji na drugem odstavku, ki uporablja izraz »oseba« (pripombo upoštevati tudi pri 72. členu Predloga zakona).

V zvezi z določbo prve alineje drugega odstavka se zastavlja vprašanje smiselnosti vključitve njene vsebine v zakonsko besedilo, glede na to, da iz prvega odstavka izhaja pogoj vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Določbo druge alineje drugega odstavka je treba notranje uskladiti. Prvi del določbe se namreč nanaša na neizpolnjevanje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, drugi del pa je opredeljen ožje, in sicer se nanaša na neporavnane zapadle davčne obveznosti (pripombo upoštevati tudi pri 72. členu Predloga zakona).

V zvezi s tretjim odstavkom v delu, ki se nanaša na obveznost predložitve izjave iz prejšnjega člena, opozarjamo, da mora biti iz zakona jasno razvidno, kateri pogoji se zahtevajo za uveljavljanje upravičenja po tem členu. Predlagana ureditev namreč tega ne zagotavlja. S tem v zvezi je treba preveriti tudi ustreznost sklica na izjavo (glej tudi 35. člen Predloga zakona).

V zvezi s šestim odstavkom je treba preveriti, ali je mišljen sklic na oprostitev (plačila) prispevkov po tem členu ali po tem zakonu.

V zvezi z besedilom tega člena opozarjamo tudi, da je treba poenotiti terminologijo (oprostitev plačila prispevkov za socialna zavarovanja, oprostitev prispevkov, oprostitev prispevkov za socialno varnost; na dan uveljavitve, do dneva uveljavitve,...).

K 39. členu:

V prvem in drugem odstavku je treba popraviti sklice (verjetno gre za 28., 33. in 38. člen Predloga zakona).

K 40. členu:

Ta člen določa neizpodbojno domnevo, da se za potrebe ugotavljanja materialnega položaja vlagatelja in z njim povezanih oseb v skladu z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS) in Zakonom o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre) kot vrednost nepremičnega premoženja upošteva posplošena tržna vrednost, kot je nepremičninam v registru nepremičnin določena na dan 26. marca 2020, in kot podatki o nepremičninah se upoštevajo podatki, ki so evidentirani v registru nepremičnin na dan 26. marca 2020.

Najprej je treba opozoriti, da ni jasno razmerje te določbe z določbo tretjega odstavka 60. člena Predloga zakona, ki deloma za isto vprašanje – torej uveljavljanje ene od pravic po ZUPJS in ZSVarPre (denarne socialne pomoči) – določa, da se pri ugotavljanju materialnega položaja teh oseb premoženje, razen prihranki in vrednostni papirji, ne upošteva. To določbo bi sicer bilo mogoče razumeti tako, da se nanaša le na uveljavljanje pravice do socialne pomoči, vendar je treba v vsakem primeru razmerje med 40. členom in tretjim odstavkom 60. člena Predloga zakona urediti tako, da bo jasno. Ob tem je treba opozoriti, da je tretji odstavek 60. člena Predloga zakona tako ali tako precej nejasen, o čemer v pripombi k 60. členu.

Poleg tega je izrecni namen te določbe omilitev posledic epidemije. Kot izhaja iz obrazložitve k 41. členu Predloga zakona, naj bi novo posplošeno vrednotenje nepremičnin, katerega vrednosti naj bi bile uveljavljene 1. aprila 2020, pripeljalo v povprečju do precej višjih vrednosti nepremičnin. V splošnem je torej ta določba ustrezna, saj je za upravičence ugodnejša, problem pa so posebni primeri. Če je

namreč nepremičnina uničena, poškodovana ali je kako drugače bistveno zmanjšana njena vrednost, potem uporaba posplošene vrednosti iz 26. marca 2020 ni ustrezna in lahko upravičencu, ki je v stiski, ker mu je npr. pogorel dom, silno neugodna. Zato bi ob vzpostavitvi domneve, da se pač uporablja posplošena vrednost, vpisana v register nepremičnin na dan 26. 3. 2020, moral Predlog zakona urediti tudi način dokazovanja, da se je po 26. marcu 2020 dejansko stanje v zvezi z nepremičnino toliko spremenilo (t.i. posebne okoliščine), da navedena posplošena vrednost ne ustreza in je ta nižja.

IZOBRAŽEVANJE IN ZNANOST

Predlagamo, da se v naslov 3. poglavja vključi tudi predšolska vzgoja, ki jo v okviru tega poglavja ureja 42. člen Predloga zakona.

K 43. členu:

Namen in vsebino prvega in drugega odstavka 43. člena Predloga zakona velja uskladiti. Iz prvega odstavka izhaja, da poteka vzgojno-izobraževalno delo in druge oblike organiziranega dela v obliki izobraževanja na daljavo. V drugem odstavku pa so, ne glede na prvi odstavek, poleg izobraževanja na daljavo določene še druge oblike organiziranega dela z učenci. Neskladje velja razrešiti tako, da se izobraževanje na daljavo, ki vključuje vzgojno-izobraževalno delo in druge oblike organiziranega dela z učenci, šteje v realizacijo ur pri izvedbi posameznega predmeta.

K 45. členu:

V prvem in četrtem odstavku je treba določiti pristojnega ministra, ki bo izdal sklep na podlagi prvega in četrtega odstavka tega člena.

V prvem odstavku je v splošno določbo, ki omogoča spremembo trajanja šolskega leta in spremembo vseh rokov, vključeno osnovnošolsko izobraževanje. Ker je za osnovnošolsko izobraževanje že predlagana posebna ureditev (43. in 44. člen), ki izrecno določa, katere spremembe lahko sprejme minister, pristojen za izobraževanje, med temi vsebinami pa je tudi izvedba šolskega koledarja in zaključek pouka v tem šolskem letu, vključitev osnovnošolskega izobraževanja med prilagoditve srednješolskega in višješolskega izobraževanja v 45. členu ni ustrezna.

K 49. členu:

V tem členu je treba dodati navedbo zakona, na katerega se izjemno podaljšanje statusa študenta nanaša («Ne glede na določbe 70. člena Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ in 65/17«)).

K 51., 52. in 53. členu:

Ker je edini namen Predloga zakona omilitev posledic epidemije virusa COVID-19 (1. člen), v posameznem členu tega ni treba ponavljati, zato predlagamo črtanje besedila »zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja epidemije COVID-19«.

V prvem odstavku 51. člena Predloga zakona je predlagano enoletno podaljšanje izvajanja programov, ki se iztečejo z 31. decembrom 2020, v 57. členu pa enoletno podaljšanje bilateralnih projektov, ki se iztečejo do 31. 12. 2020, kar je pomembna razlika, zato je treba določbi ponovno preveriti. V 52. členu Predloga zakona se podaljšujejo roki za nakup raziskovalne opreme, ki naj bi se v skladu s sklepi o financiranju nakupa raziskovalne opreme iztekli 31. 12. 2020. Tudi ta datum je treba ponovno preveriti – če bo zapisan na predlagan način, to pomeni, da se bodo podaljšali le roki iz tistih sklepov, ki se iztečejo točno na dan 31. 12. 2020 (ali je morebiti mišljeno do 31. 12. 2020).

Ker je v 53. členu Predloga zakona citiran naziv dveh konkretnih javnih razpisov, je treba naziv zapisati v celoti (dodati časovna obdobja).

K 54. členu:

Po predlagani določbi naj bi se v primeru, da se morajo za uspešno realizacijo dopolnilnih ukrepov na podlagi 36.a člena Uredbe o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje raziskovalne dejavnosti, financirane iz Proračuna Republike Slovenije (uredba Vlade), pri katerih je postopek za dodelitev sredstev izveden na evropski oziroma transnacionalni ravni, določene aktivnosti podaljšati, »omogočila sprememba dinamike za ustrezna proračunska leta«. Določba je po naši presoji nejasna, saj ni jasno, kakšen je njen namen in od katerih veljavnih pravil odstopa. V obrazložitvi je zapisano, da se s tem členom omogoča podaljšanje projektov, če bo tako dogovorjeno na mednarodni ravni, medtem ko v besedilu člena mednarodni dogovor ni predviden. Poleg tega del predlaganega besedila ni jasen - »da se mora za uspešno realizacijo ukrepov, aktivnosti v zvezi z njimi podaljšati« (najbrž je mišljeno »da se morajo za uspešno realizacijo ukrepov aktivnosti z njimi podaljšati«). Tudi sicer bi bilo treba določbo zapisati tako, da se določi njena bistvena vsebina (sprememba dinamike financiranja za dopolnilne ukrepe iz 36.a člena uredbe Vlade, če se morajo določene aktivnosti v zvezi s temi ukrepi podaljšati), brez navezave na ukrepe za obvladovanje epidemije COVID-19, saj je edini namen tega Predloga zakona omilitev posledic epidemije virusa COVID-19.

K 55. členu:

Menimo, da ni jasno, kakšen je namen predlagane določbe, saj se financiranje izvajanja nalog javne službe ter strokovnih, tehničnih in drugih nalog javnih raziskovalnih zavodov izvaja po veljavnih predpisih. Bojazen pred izpadom financiranja te dejavnosti, ki izhaja iz obrazložitve, po naši presoji ne more utemeljiti norme s takšno vsebino. Glede na to, da je Predlog zakona interventne narave, je neustrezna določba, da ta norma velja oziroma se uporablja (tudi) »po izteku epidemije COVID-19«, pri čemer rok veljavnosti (uporabe) norme ni zamejen.

ZDRAVSTVENO VARSTVO IN ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

K 56. členu:

V drugem odstavku je treba jasneje določiti enega od kriterijev za prenehanje posebne ureditve kritja nadomestila med začasno zadržanostjo od dela zaradi bolezni ali poškodbe (»nadomestilo OZZ«), in sicer kriterij »prenehanje razlogov za ukrepe iz tega zakona«. Predlog zakona določa več zelo različnih ukrepov, namenjenih zajezi epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (kot to izhaja že iz naslova Predloga zakona), s katerimi se posega na številna med seboj raznolika in formalno ločena področja pravnega urejanja (glej drugi odstavek 1. člena Predloga zakona), zaradi česar je tudi dinamika njihovega uresničevanja različna, predvsem pa je v pristojnosti različnih organov. Glede na to je vprašljivo, ali je primerno vezati ureditev prenehanja kritja nadomestila OZZ na prenehanje razlogov za (vse ali le nekatere) ukrepe po tem Predlogu zakona, saj to lahko pomeni različne časovne trenutke, še zlasti ob dejstvu, da že iz same predlagane ureditve izhaja jasno določeni skrajni časovni rok 31. maj 2020.

V zvezi s pristojnostjo Vlade Republike Slovenije, da s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, ugotovi prenehanje razlogov za ukrepe iz tega zakona, menimo, da gre za vsebino, ki se navezuje na pretežen del tega Predloga zakona, zato bi jo kazalo urejati na mestu, ki je z vidika sistematike v zakonu primernejša – npr. v uvodnih določbah poglavja »III. Začasni ukrepi« ali na drugem

primernem mestu, saj se očitno nanaša na vse ukrepe po tem Predlogu zakona in ni relevantna le za posebno ureditev kritja nadomestila OZZ.

SOCIALNO VARSTVO, PRAVICE IZ JAVNIH SREDSTEV IN UVELJAVLJANJE PRAVIC IZ NASLOVA STARŠEVSKEGA VARSTVA

K 57. členu:

V zvezi z devetim odstavkom tega člena je treba opozoriti, da ob navedbi, da se enkratni solidarnostni dodatek izplača v mesecu aprilu, ni navedena letnica. Smiselno bi bilo navesti, da gre za april 2020.

V zvezi s tem členom je treba tudi opozoriti na neskladje med besedilom člena in njegovo obrazložitvijo. Tako obrazložitev navaja, da se enkratni solidarnostni dodatek za upokojene izplača 15. aprila 2020, v devetem odstavku tega člena pa je določeno, da se izplača ob izplačilu pokojnine za mesec april, kar je konec aprila 2020.

K 58. členu:

V četrtem odstavku tega člena je določeno, da se enkratni solidarnostni dodatek v višini 150 EUR izplača vsem rednim študentom s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji. Predlog zakona ne določa, kateri so redni študenti. Zakon o visokem šolstvu (ZVis) prav tako ne uporablja pojma »redni študent«, zato je ta določba povsem nejasna.

Če je to določbo mogoče ali treba razumeti tako, da se nanaša na študente, ki so vpisani v redni študij, pa je ta določna diskriminatorna do študentov, ki so vpisani na izredni študij. Po tretjem odstavku 37. člena ZVis se izredni študij razlikuje od rednega le po tem, da se pri njem lahko s študijskim programom prilagodita organizacija in časovna razporeditev predavanj, seminarjev in vaj možnostim študentov. V praksi pa se izredni študij loči od rednega tudi po tem, da morajo študenti, vpisani v izredni študij, plačevati šolnino. Pri tem ti študenti praviloma niso v delovnem razmerju oziroma ne opravljajo dejavnosti, pač pa gre za tiste študente, ki se niso uvrstili v redni študij, ker je število mest na rednem študiju omejeno. Gre torej za študente, ki nimajo rednih prihodkov in morajo plačevati šolnino.

Glede na to nikakor ni jasno, zakaj bi študenti, vpisani na izredni študij, ne bili upravičeni do enkratnega solidarnostnega dodatka. Ob tem je še treba opozoriti, da so po prvem odstavku 69. člena ZVis glede pravic in ugodnosti, ki po posebnih predpisih izhajajo iz statusa študenta, študenti rednega in izrednega študija izenačeni. Izjema so študenti, ki so v delovnem razmerju ali opravljajo samostojne registrirane dejavnosti, so vpisani v evidenco brezposelnih oseb pri pristojnem organu oziroma so poslovodne osebe gospodarskih družb ali direktorji zasebnih zavodov. Vendar vsi ostali študenti, vpisani v izredni študij, in takih je večina, pa so v pravicah in ugodnostih izenačeni, kar zlasti velja za socialne pravice in ugodnosti.

Ker iz obravnavane določbe, ki daje pravico do enkratnega solidarnostnega dodatka le študentom rednega študija (če ta določba sploh to pomeni), ni viden razlog za razlikovanje do študentov izrednega študija, je po mnenju ZPS v neskladju s 14. členom Ustave, ki zagotavlja enakost pred zakonom.

Tudi v zvezi s tem členom je treba opozoriti na neskladje med besedilom člena in njegovo obrazložitvijo. Tako ni jasno, zakaj v obrazložitvi piše, da so do enkratnega solidarnostnega dodatka upravičeni starejši od 65 let, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka, te omejitve pa v besedilu člena ni. Po 6. in 7. členu ZSVarPre pa so do socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka

upravičene tudi osebe, ki so mlajše od 65 let. Tako neskladje med besedilom člena in obrazložitvijo povzroča nejasnost glede določb v besedilu člena.

Poleg tega je v obrazložitvi tega člena navedeno, da se predlaga, da enkratni solidarnostni dodatek ni predmet izvršbe v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje, in zakonom, ki ureja davčni postopek, ter da dodatek ne vpliva na odločanje o upravičenosti do pravic iz javnih sredstev po ZUPJS. Takih določb pa ni najti v besedilu tega člena Predloga zakona.

K 59. členu:

V tem členu je določeno, da se pravice iz javnih sredstev, ki se iztečejo v mesecu marcu 2020 oziroma v času izvajanja ukrepov v skladu z 20. členom Predloga zakona, s tem zakonom mesečno podaljšujejo za čas enega meseca, dokler trajajo ukrepi, poleg tega pa določa tudi druge ukrepe, ki v bistvu ohranjajo pravice iz javnih sredstev, kot so določene v marcu 2020. To je v večini primerov ugodno za imetnike pravic, ne pa v tistih primerih, ko bi zaradi spremenjenih okoliščin, upravičenec bil upravičen do višje oziroma ugodnejše pravice iz javnih sredstev. V takem položaju je mogoče to določbo razumeti tako, da center za socialno delo o zahtevi stranke ne odloča, saj je njena pravica, določena za marec 2020, bila po samem zakonu podaljšana. Taka ureditev v neupravičeno slabši položaj postavlja te upravičence, kar ni skladno z načelom enakosti pred zakonom iz 14. člena Ustave.

Isti problem v zvezi s tretjim odstavkom nastaja v zvezi z morebitnimi novimi upravičenci. Glede teh sicer zakon izrecno določa le, da lahko vlogo vložijo v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem prenehajo ukrepi. Spet pa je vprašanje, ali lahko vloži vlogo prej in kako center za socialno delo o njej odloča v času trajanja ukrepov. Določba ni jasna in jo je mogoče razumeti tako, da v vmesnem času center za socialno delo ne odloča.

K 60. členu:

V zvezi s tretjim odstavkom tega člena je najprej treba ponoviti pripombo k 40. členu Predloga zakona o tem, da ni jasno razmerje med njima. Poleg tega je treba še opozoriti, da je v besedilu tega odstavka napaka, ki ga dela nejasnega, saj je dvakrat z vezajem »in« naveden ZUPJS – gre za del besedila, ki se glasi: »v skladu z ZUPJS in ZUPJS«.

K 61. členu:

V prvem odstavku tega člena je trikrat naveden mesec junij, pri čemer ni določeno, za katero leto gre. Sicer gre domnevno za junij 2020, vendar je zaradi jasnosti besedila treba letnico dodati.

V drugem odstavku Predlog zakona ureja ukrep omejitve možnosti očeta izkoristiti očetovski dopust. V zadnjem stavku pa določa: »Ukrep iz tega člena velja do zadnjega dne v mesecu, v katerem vlada ugotovi se prekinejo izredne razmere.« Ne glede na slovnično nejasnost je treba opozoriti, da Predlog zakona nikjer ne ureja pooblastila vlade, da ugotovi, da se prekinejo izredne razmere. Zakon tudi ne ureja uveljavitve izrednih razmer in sploh nikjer drugje ne govori o izrednih razmerah, pač pa v 20. členu le določa, da se ukrepi uporabljajo od 1. aprila 2020 do 31. maja 2020, če pa do 15. maja 2020 epidemija COVID-19 ni preklicana, se roki izteka ukrepov, ki so določeni na 31. maj 2020, podaljšajo za 30 dni. Zakon o nalezljivih boleznih sicer pooblašča, ministra, pristojnega za zdravje, da razglasi epidemijo in njeno območje, vendar pri tem ne gre za izredne razmere. Sicer pa se mora tudi veljavnost tega ukrepa vezati na trajanje začasnih ukrepov po tem zakonu, kot je določeno v 20. členu Predloga zakona.

Isto velja za tretji odstavek tega člena. Ta določa ukrep povečanja dodatka za veliko družino, pri tem pa določa, da traja »do konca epidemije«. Ta rok ni določen, zato bi moral tudi ta odstavek biti usklajen z 20. členom Predloga zakona, ki ureja trajanje začasnih ukrepov.

DAVKI

K 62. členu:

V prvem odstavku je določeno, da se obrokov prehodne akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti in obrokov akontacije davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2020, ki dospejo v plačilo v obdobju po uveljavitvi tega zakona do 31. maja 2020, ne plača. Naštete so določbe Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2), od katerih se odstopa, ki pa določajo, kdaj obrok predhodne akontacije oziroma obrok akontacije dospe v plačilo in rok za plačilo po dospelosti. Zaradi tega se zastavlja vprašanje, ali ne bi bilo treba urediti tudi, kako ta določba učinkuje na davčnega zavezanca oziroma določiti, da obveznost plačila za davčnega zavezanca v obdobju do 31. maja 2020 ne nastane in urediti, kdaj bo ta obveznost nastala. V zvezi z navezno okoliščino, od katere bo določba začela učinkovati, je treba upoštevati tek zakonodajnega postopka, zaradi katerega uveljavitev zakona ne bo začela učinkovati v začetku meseca.

V zvezi z drugim odstavkom opozarjamo, da bi bilo treba določiti pravno posledico, ki izhaja iz določbe, da se neplačani obroki predhodne akontacije dohodnine oziroma akontacije dohodnine ne štejejo za obračunane. Ta pravna posledica je navedena zgolj v obrazložitvi določbe, vendar bi zaradi tega, ker gre za izjemo od 300. in 307.b člena ZDavP-2, morala biti navedena v določbi. Citirani določbi namreč izrecno določata, kaj se odšteje od akontacije oziroma dohodnine in ne zgolj, kaj se šteje za obračunano.

K 63. členu:

Glede na to, da se izjema nanaša tudi na ugotavljanje davčne osnove od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo v panjih, predstavlja izjemo ne le od prvega, ampak tudi od drugega odstavka 71. člena Zakona o dohodnini (ZDoh-2).

JAVNE FINANCE

K 64. členu:

Določba uvaja izjemo od prvega odstavka 32. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2020 in 2021 (ZIPRS2021), ki v prvem stavku določa, da so ne glede na določbe drugih zakonov in predpisov plačilni roki neposrednih uporabnikov v breme proračuna predpisani s tem zakonom. Zaradi tega opozarjamo, da predlagana izjema za neposredne uporabnike državnega proračuna ne bo pomenila drugačne ureditve plačilnega roka, ker bi moral biti plačilni rok za neposredne uporabnike spremenjen zgolj z novelo ZIPRS2021 oziroma bo v pravni red vnesla nejasnost, ki lahko ogrozi pravno varnost ne le neposrednih uporabnikov, ampak tudi njihovih upnikov.

Zaradi jasnosti bi bilo treba določiti, na kateri proračun oziroma na uporabnike katerega proračuna se izjema nanaša. V 32. členu ZIPRS2021 so namreč določeni roki za proračun, ki pomeni proračun Republike Slovenije (1. točka drugega odstavka 2. člena ZIPRS2021, 1. člen ZIPRS2021), v tem zakonu pa bi bilo treba proračun šele določiti.

Za en sklop posrednih uporabnikov proračuna Republike Slovenije državnega proračuna, in sicer za javne zavode iz 1. člena Zakona o interventnih ukrepih za zagotavljanje finančne stabilnosti javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija (ZIUFSSZ), torej za javne zdravstvene zavode, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija in opravljajo zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni

ravni, je plačilni rok določen v 9. členu ZIUFSZZ. Določbe 9. člena ZIUFSZZ se v skladu z 20. členom ZIUFSZZ uporabljajo za obveznosti javnih zdravstvenih zavodov, ki so bile prevzete po 3. 9. 2017 (po uveljavitvi ZIUFSZZ), in do vključno 31. decembra 2021. Zaradi tega bi bilo treba določiti izjemo tudi od določbe 9. člena ZIUFSZZ, če se želi skrajšati plačilni rok za te javne zavode.

V prehodni določbi bi bilo treba urediti, ali in kako se bo plačilni rok skrajšal v tistih primerih, ko je začel teči še pred uveljavitvijo tega zakona po 32. členu ZIPRS2021 oziroma 9. členu ZIUFSZZ.

ODLOG PLAČILA OBVEZNOSTI KREDITOJEMALCEV

K 65. členu:

V prvem odstavku bi bilo treba v drugi alineji enako kot v prvi alineji pred besedo »obrokov« dodati besedo »mesečnih«.

Drugi odstavek bi kazalo zapisati primerljivo s prvim odstavkom tako, da Republika Slovenija kot porok odgovarja banki na podlagi prvega odstavka tega člena tudi v primeru kreditnih pogodb, ki so bile v obdobju veljavnosti tega zakona sklenjene skladno s sedmim odstavkom 2. člena Zakona o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditnojemalcev (ZIUOPOK). Glede drugega odstavka opozarjamo še naslednje: iz besedila odstavka izhaja, da se poroštvo Republike Slovenije nanaša tudi na obveznosti iz kreditnih pogodb, ki so bile sklenjene skladno s sedmim odstavkom 2. člena ZIUOPOK za namen zagotavljanja likvidnosti zaradi posledic epidemije COVID-19. Namen ZIUOPOK je preprečitev hujše gospodarske škode in ohranitev finančne stabilnosti v Republiki Sloveniji v zvezi s posledicami razglasitve epidemije virusa (1. člen ZIUOPOK), drugačen namen pa ne izhaja niti iz sedmega odstavka 2. člena ZIUOPOK za tiste pogodbe, ki so sklenjene v obdobju veljavnosti ZIUOPOK. Zato je treba določitev namena v predlaganem členu ponovno pretehtati. Preveriti je treba tudi časovno opredelitev novih kreditnih pogodb. Predlog zakona namreč določa poroštvo za tiste pogodbe, ki so bile sklenjene v obdobju veljavnosti tega zakona (torej Predloga zakona), medtem ko Predlog zakona v 20. členu določa drugačno trajanje uporabe ukrepov iz III. dela kot je veljavnost zakona. Poroštvo pa ni določeno za tiste pogodbe, ki so bile sklenjene po uveljavitvi ZIUOPOK in pred uveljavitvijo Predloga zakona.

Glede tretjega odstavka predlagamo uskladitev besedila s primerljivimi določbami zakonov, ki urejajo poroštva Republike Slovenije, npr.: »Obseg izdajanja poroštev po tem členu se ne všteva v kvoto izdajanja poroštev države, ki jo za posamezno leto določa zakon, ki ureja izvrševanje proračuna.«

Iz besedila desetega odstavka izhaja, da se prepoved izplačila dobička, nagrad za poslovno uspešnost članom posloводства in zaposlenim ter izplačevanja drugih finančnih obveznosti do nadrejenih oziroma povezanih družb ali lastnikov, nanaša na vse kreditnojemalce, ki so gospodarske družbe in jim je banka odobrila odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe v skladu z ZIUOPOK. To naj bi bila tudi vsebina aneksa h kreditni pogodbi iz drugega odstavka 5. člena ZIUOPOK. Določitev dodatne obveznosti kreditnojemalcev iz prve alineje drugega odstavka 2. člena ZIUOPOK bi bila smiselna in logična le v primeru plačila porošstva, zato je treba določbo ponovno pretehtati. Dodajamo še to, da zadnji stavek odstopa od vsebine tega odstavka, zato se ob manjkajočem enajstem odstavku postavlja vprašanje, ali ne bi bilo treba tega stavka zapisati kot samostojen odstavek.

Drugemu in dvanajstemu odstavku sledita dva neoštevilčena odstavka, zato predlagamo, da predlagatelj preveri, ali bi ju bilo treba vključiti v besedilo predhodnega

odstavka. V nasprotnem primeru bosta v končni redakciji besedila označena s številko ustreznega odstavka.

PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ TER PREMESTITVE V JAVNEM SEKTORJU

K 66. členu:

Glede drugega odstavka opozarjamo, da je določanje javnih uslužbencev (ni jasno, ali gre za kategorije javnih uslužbencev ali za posamezna področja, na katerih delajo, ali morda za kakšne drugačne kriterije) po našem mnenju vsebina, ki jo mora določiti zakon. Zato je treba predvideno pooblastilo vladi, da to vprašanje določi z uredbo, ponovno preveriti, zlasti zato, ker rešitev ni omejena le na organe izvršilne oblasti, ampak je pooblastilo bistveno širše.

K 67. členu:

Predlagani člen določa možnost drugačnega odrejanja dela preko delovnega časa javnim uslužbencem v času epidemije, kot ga določajo veljavni delovnopravni predpisi. Delo preko polnega delovnega časa se lahko odredi brez soglasja javnega uslužbenca, pri čemer je v drugem odstavku (zaradi varstva javnega uslužbenca) določeno maksimalno število ur na teden oziroma mesec. Tretji odstavek pa dopušča, da javni uslužbenec opravlja delo preko polnega delovnega časa tudi v obsegu, ki presega časovne omejitve iz drugega odstavka, če s tem soglaša. Ne glede na to, da je delo preko polnega delovnega časa brez kakršnihkoli časovnih omejitev vezano na soglasje javnega uslužbenca, opozarjamo, da bi kazalo tudi v tem primeru določiti zakonske omejitve takšnega dela, tako zaradi varstva javnega uslužbenca kot tudi varstva tretjih oseb.

V prvem odstavku naj se besedilo »kot ga določa zakon, ki ureja delovna razmerja,« črta, saj je iz uvodnega dela določbe jasno razvidno, da gre za začasno izjemo od ureditve v tem (in drugih) zakonih.

V četrtem odstavku je treba preveriti, ali in glede katerih vprašanj je določanje postopka in pogojev dela preko polnega delovnega časa vsebina, ki bi jo z uredbo lahko uredila vlada.

K 68. členu:

Glede na besedilo člena lahko delodajalec zaradi nujnih delovnih potreb sklene pogodbo o zaposlitvi za določen čas brez javne objave prostega delovnega mesta za obdobje od uveljavitve tega zakona do 30. septembra 2020, medtem ko je v obrazložitvi navedeno, da ta možnost velja za čas trajanja epidemije (torej že od njene razglasitve) do najdalj 30. septembra 2020.

K 69. členu:

Iz zakonodajnega gradiva ni razvidno, na podlagi katerih kriterijev naj bi se znižanje plač določilo le za nekatere kategorije funkcionarjev, zato se lahko predlagana ureditev izkaže kot sporna z vidika načela enakosti (14. člen Ustave), dodatno je treba utemeljiti tudi razloge predlaganega deleža znižanja (30 odstotkov).

Določanje namena znižanja plač (zaradi epidemije) v prvem odstavku je nepotrebno, saj je razviden že iz 1. člena Predloga zakona. V zvezi z drugim odstavkom pa opozarjamo, da je višina nadomestila plače po prenehanju funkcije urejena na ravni zakonov, zato se je treba pri določanju izjeme sklicevati nanje (»Ne glede na določbe zakonov...«).

K 70. členu:

Uvodoma opozarjamo, da v tem členu predlagane rešitve niso obrazložene. K 69. in 70. členu Predloga podana je sicer podana skupna obrazložitev, vendar se ta na vsebino obravnavanega člena v ničemer ne nanaša.

Določbo prvega odstavka je treba zaradi smiselnosti zapisa dopolniti z glagolom »imata«.

V drugem odstavku bi bilo pri navajanju razloga, zaradi katerega se delo ne opravlja, namesto pojma »višja sila« ustrežneje uporabiti poenoten pojem »epidemija COVID-19«. Sicer pa je treba razmerje med rešitvama iz prvega in drugega odstavka ponovno preveriti z vidika (nepotrebne) podvajanja, saj obe določbi urejata pravico do nadomestila plače na enak način, po vsebini pa bi lahko sovpadali tudi razlogi, zaradi katerih javni uslužbenec oziroma funkcionar ne moreta opravljati dela ali izvrševati svoje funkcije. Pri tem se kot izhodiščno zastavlja vprašanje, ali je v primeru okoliščin, ki onemogočajo opravljanje funkcije (kar je sicer objektivno težavno ugotoviti), uporaba pravnih podlag delovnopravne narave, povezanih z nezmožnostjo zagotavljanja dela iz poslovnih razlogov, za funkcionarje sploh primerna. Predlagano rešitev je treba v delu, ki se nanaša na funkcionarje, preveriti tudi z vidika usklajenosti z določbo prejšnjega člena, ki ureja znižanje plač za funkcionarje iz nekaterih plačnih podskupin.

V besedilu tretjega odstavka je treba upoštevati, da predstojnik javnega uslužbenca na čakanje na delo doma napoti z ustreznim aktom (najverjetneje sklepom). Posebej opozarjamo, da predlagana določba (za razliko od drugega odstavka 26. člena Predloga zakona) ne vsebuje rešitve, ki bi onemogočala, da bi bilo nadomestilo plače v primeru čakanja na delo nižje od minimalne plače. Zato je treba določbo ustrezno dopolniti.

K 71. členu:

Opredelitev upravičencev (zaposleni) in kriterijev upravičenosti do dodatka za nevarnost in posebne obremenitve v prvem odstavku je po našem mnenju preohlapna. Zato ni povsem jasno, na koga se ukrep nanaša, hkrati pa bi določba lahko predstojniku omogočila preširoko, celo arbitrarno presojo, kdo je zaradi nadpovprečne izpostavljenosti tveganju za svoje zdravje oziroma prekomerne obremenjenosti upravičen do tega dodatka. Določbo bi bilo smiselno dograditi z jasn(ejš)imi objektivnimi kriteriji, ki bodo podlaga za takšno odločanje.

V zvezi z drugim odstavkom menimo, da bi kazalo pravico do dodatka tudi za zaposlene, ki so napoteni na delo v tujino, izrecno vezati na pogoje iz prvega odstavka (npr. »pod pogoji iz prejšnjega odstavka«).

V tretjem odstavku je treba besedilo »tega dodatka« nadomestiti z besedilom »dodatka iz tega člena«. Namen določbe je sicer omejiti skupno višino obeh dodatkov (na 100 odstotkov urne postavke osnovne plače zaposlenega), pri čemer pa ugotavljamo, da bo izplačilo najvišjega zneska dodatka na podlagi tega člena (ki je enak) izključilo možnost izplačila dodatka na podlagi 11. točke 39. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor.

Določanje vira za financiranje dodatka iz 11. točke 39. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor v šestem odstavku ni potrebno. Pravna podlaga zanj, vključno s finančnim virom, je namreč že uveljavljena.

KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANA**K 72. členu:**

V zvezi s prvim odstavkom opozarjamo, da je treba natančneje določiti trajanje ukrepov (sklic), glede na to, da ni določeno enotno trajanje vseh ukrepov po tem zakonu. Glede upravičencev upoštevati tudi pripombo, podano k prvemu odstavku 38. člena Predloga zakona (glede vključenosti ribičev). V zvezi s predlaganim besedilom prvega odstavka dodajamo še, da je treba upoštevati, da je za zakonsko besedilo značilna raba sedanjega časa (mu je potrjena okužba; če njegovo kmetijsko gospodarstvo prevzame v upravljanje).

Glede na besedilo drugega odstavka ni jasno, ali je ukrep po tem členu mišljen kot mesečna finančna pomoč, ali se zgolj višina določa glede na mesečne stroške. Določbo je treba bolj jasno zapisati.

V zvezi z določbo tretjega odstavka je treba jasno določiti, kdaj se vloži vloga za dodelitev finančne pomoči. Tako kot je zapisano ni povsem jasno, ali se lahko vloži šele po razglasitvi konca epidemije ali že pred tem in najpozneje v enem mesecu po razglasitvi konca epidemije. Dodajamo še, da je treba terminologijo prilagoditi 20. členu Predloga zakona

Besedilo četrtega odstavka bi kazalo bolj jasno oblikovati, npr. na način »ki do dneva uveljavitve tega zakona ni vpisana v register kmetijskih gospodarstev v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, ali v evidenco ribičev – fizičnih oseb in opravlja dejavnost gospodarskega ribolova;«. Glede določbe druge alineje je treba upoštevati pripombo, podano k določbi druge alineje drugega odstavka 38. člena Predloga zakona.

V zvezi s predlaganimi rešitvami 72., 73. in 74. člena Predloga zakona opozarjamo, da v Predlogu zakona ni urejenega nadzora nad njihovim izvajanjem. Prav tako se v zvezi s finančnimi sredstvi, ki jih navedeni členi urejajo, zastavlja vprašanje njihove davčne obravnave (glej npr. drugi odstavek 33. člena Predloga zakona).

K 73. členu:

V zvezi z določbo tretjega odstavka, ki vsebuje pooblastilo za nadaljnje podrobnejše podzakonsko urejanje, opozarjamo na načelo legalitete, ki zahteva, da je vsebinski okvir za podzakonsko urejanje v zakonu jasno in določno opredeljen. Zakonsko besedilo je treba zato s tega vidika dopolniti.

K 74. členu:

V drugem odstavku je treba dopolniti naziv agencije.

V tretjem odstavku je treba glede trajanja ukrepa terminologijo prilagoditi 20. členu Predloga zakona.

V zvezi z določbo petega odstavka, ki vsebuje pooblastilo za nadaljnje podrobnejše podzakonsko urejanje, prav tako opozarjamo na načelo legalitete, ki zahteva, da je vsebinski okvir za podzakonsko urejanje v zakonu jasno in določno opredeljen. Zakonsko besedilo je treba zato s tega vidika dopolniti. Na tem mestu tudi ugotavljamo, da se npr. za razliko od drugih ukrepov v zvezi s tem finančnim nadomestilom ne določa neupravičenosti zaradi neplačevanja obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, pri čemer niso pojasnjeni razlogi za različno ureditev.

V šestem odstavku je treba natančneje določiti finančno pomoč, ki se izključuje s finančnim nadomestilom po tem členu (npr. oseba, ki uveljavlja izredno pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka iz 1.3 poglavja tega zakona).

K 75. členu:

V tretjem odstavku je treba popraviti napačen sklic (pravilno 20. člen tega zakona) in kot nepotrebno izpustiti pridevnik »neposredna«.

K 76. členu:

V zvezi s predlagano rešitvijo drugega odstavka tega člena opozarjamo, da posega v razmerje med delavcem in delodajalcem (139. člen ZDR-1). Upoštevati je treba tudi rešitve tega Predloga zakona. V skladu s 24. členom Predloga zakona delavec, ki je napoten na začasno čakanje na delo in delodajalec zanj prejema povračilo izplačanega nadomestila plače, praviloma ohrani vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja. Prav tako ima delavec v času začasnega čakanja na delo obveznost, da se na zahtevo delodajalca vrne na delo do sedem zaporednih dni v tekočem mesecu. Delodajalec delavca pisno napoti na začasno čakanje na delo, pri čemer v pisnem napotilu določi čas začasnega čakanja na delo, možnosti in način poziva delavcu, da se predčasno vrne na delo, ter višino nadomestila plače. Po drugi strani pa prav tako opozarjamo, da delavec, ki je napoten na začasno čakanje na delo, in Zavod nista v medsebojnem razmerju. V skladu z sistemsko ureditvijo Zakona o urejanju trga dela je Zavod v razmerju do iskalcev zaposlitve, in sicer so to osebe, ki izpolnjujejo določene zakonske pogoje in se pri Zavodu prijavijo.

ODLOG PLAČILA KREDITNIH IN DRUGIH OBVEZNOSTI, NASTALIH NA PODLAGI ZAKONA, KI UREJA POMOČI ZA REŠEVANJE GOSPODARSKIH DRUŽB IN ZADRUG V TEŽAVAH

K 77. členu:

Z Zakonom o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (ZPRPGDZT), na katerega se nanaša ta člen, se določajo vrste pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah. Z uveljavitvijo ZPRPGDZT je bila prej veljavna ureditev Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah, s katerim so se zagotavljala sredstva iz proračuna Republike Slovenije za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah, razveljavljena, s tem, da se za dokončanje že začelih postopkov uporablja veljavni ZPRPGDZT. Zato niso jasni razlogi za sklicevanje na neveljavni zakon.

Na splošno pa ZPS glede predlaganih rešitev meni, da bi lahko upoštevale opredelitve, ki so bile dne 29. 3. 2020 uveljavljene z Zakonom o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditojemalcev (ZIUOPOK), saj so te primerljive. Tako je treba dopolniti naslov člena, ker ta ne odraža njegove vsebine, ki se poleg ukrepa in subjekta nanaša še na postopanje v zvezi z vlogo za odlog (npr. ukrep, subjekti in postopek z vlogo za odlog), in določiti, da ima dolžnik možnost zahtevati (namesto zaprositi, saj zahtevo določa tudi 81. člen Predloga zakona), odlog plačila kreditnih ali drugih obveznosti (prvi odstavek). Pri tem je treba pojasniti, kako se rešitev tj. odlog plačila za 12 mesecev, odraža pri drugih obveznosti po ZPRPGDZT kot so subvencije, poročstva in kapitalске naložbe (5. člen ZPRPGDZT), saj ni dvoma, da posamezni ukrepi zahtevajo njihovo podaljšanje, ne pa odloga. Nadalje je treba preveriti, ali je opredelitev dolžnikov v drugem odstavku potrebna, glede na to, da gre za rešitve, ki se nanašajo na ZPRPGDZT, ta pa opredeljuje gospodarske družbe in zadruge. Kolikor je opredelitev potrebna, pripominjamo, da ZPRPGDZT določa, da gre za subjekte, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, Predlog zakona pa določbe v zvezi s sedežem nima.

V tretjem odstavku je treba opredeliti, ali se vloga vloga zgolj elektronsko (glede na to, da so v Predlogu zakona tovrstne rešitve) in ali ministrstvo vlogo presoja le formalno ali tudi po vsebini (vprašanje postopka in morebitnih pravnih sredstev).

V zvezi s četrtem odstavkom pripominjamo, da ni razvidno, kako je določen rok, ki je merodajen dejavnik, do katerega morajo biti plačane dajatve, ob tem, da gre za že pretečen rok. Zaradi tega po eni strani subjektom ni omogočena poravnava obveznosti za izpolnitev zahtevanega pogoja. Po drugi strani pa imajo lahko subjekti, ki imajo sicer na dan 31. 12. 2019 poravnane zapadle obveznosti iz naslova obveznih prispevkov, davkov in drugih dajatev - pri tem je treba v zakonsko besedilo dodati, da gre za obvezne dajatve in ga s tem poenotiti z drugimi predlaganimi primerljivimi zakonskimi rešitvami – po tem datumu neporavnane obveznosti oziroma so tri mesece v zamudi z izpolnitvijo svojih obveznosti.

Glede na zasledovani cilj predlagane ureditve tega poglavja (odlog plačila obveznosti), za katerega je v prvem odstavku jasno določeno, da se odobri in sicer, za točno določeno časovno obdobje, ni jasen namen šestega odstavka, da se lahko dogovori ne samo rok, temveč tudi ostali pogoji glede plačila obveznosti, ki jih Predlog zakona ne navaja. Zaradi tega so predlagane zakonske rešitve podnormirane, čeprav načela pravne države zahtevajo jasne in nedvoumne zakonske določbe, ki naslovniku omogočajo, da iz določbe sam zanesljivo razbere svoj pravni položaj. Določba kot taka torej omogoča povsem arbitrarno (in s tem različno) obravnavo posameznih subjektov, pri čemer je mogoč odstop od zahtev Predloga zakona v celoti; namesto odobritve odloga se tako lahko sklene sporazum, s katerim se, ne glede na zakonsko ureditev drugače določita rok in ostali pogoji plačila. Enako rešitev, ki omogoča drugačno vsebino sporazuma, kot je določena s predlagano zakonsko ureditvijo imata tudi **tretji odstavek 80. člena** in **peti odstavek 81. člena**, kar pomeni, da zakonski okvir za predmet urejanja ni določen in je v tem delu vprašljiva skladnost predlaganih rešitev z načeli pravne države iz 2. člena Ustave.

K 78. členu:

Obrazložitev člena le opisuje vsebino določbe. Zato ni jasno, ali je v prvi alineji potreben dostavek, da gre za pogodbe s »pristojnim ministrstvom« in ali se to nanaša zgolj na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki je kot pristojno ministrstvo navedeno v četrtem odstavku 77. člena.

K 79. členu:

Naslov člena je treba dopolniti, saj ne ureja le obveznosti dolžnika, temveč tudi prekinitev ali skrajšanje odloga plačila (v ZIUOPOK ima člen primerljive vsebine naslov poročanje kreditorejmalca in prekinitev ali skrajšanje odloga plačila).

V prvem odstavku je treba popraviti sklic na člen, ki ni določen.

Iz drugega odstavka izhaja možnost prekinitve ali skrajšanja obdobja plačila, ni pa jasno, kaj je merilo za izbiro med obema ukrepoma oziroma okvir, znotraj katerega se lahko giblje skrajšanje obdobja plačila. Glede na obveznost dolžnika, da poroča o svojem poslovnem položaju, se verjetno tudi druga alineja nanaša na »poslovni« in ne »osnovni« položaj. Ker se v določbah uporablja pojem »dolžnik«, ga je treba uporabiti tudi v tretji alineji drugega odstavka (tudi zaradi jasnega razlikovanja do pojma »kreditorejmalec« iz 81. člena Predloga zakona).

K 80. členu:

Glede na to, da prvi odstavek 77. člena določa, da se odlog odobri, bi moralo biti v drugem odstavku določeno, da se aneks sklene po odobritvi.

Obrazložitev pojasnjuje, da dolžniku zaradi odloga ne smejo nastati dodatni stroški. Po mnenju ZPS bi, zaradi nedvoumnosti, to moralo biti navedeno v zakonski določbi.

K 81. členu:

Glede na splošni naslov poglavja predlagani naslov določbe ni ustrezen, saj iz njega ne izhaja vsebina urejanja (predlagamo odlog plačila kredita javnemu skladu). Prav tako bi bilo treba določno opredeliti javne sklade, na katere se rešitev nanaša; kolikor gre za tiste, katerih ustanoviteljica je država, je treba to tako jasno opredeliti (torej javni skladi, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija). Če je pri 77. členu Predloga zakona ocenjeno, da je treba navesti upravičenca, je treba enak pristop uporabiti tudi pri tej določbi in opredeliti, kdo je kreditojemalec.

Dopolniti je treba tudi obrazložitev, ker ne odraža vsebine določbe, saj se z njo ureja tudi reprogramiranje kredita (šesti odstavek), in sicer na način, da se poveča višina posameznih obrokov. Zato ZPS pripominja, da reprogramiranje v bančništvu pomeni podaljšanje odplačilne dobe kredita. Poleg tega predlagano rešitev ni razumeti kot ukrep omilitve posledic epidemije, saj ureja plačilo kreditov za kreditojemalce, ki so bili v zamudi z izpolnjevanjem svojih obveznosti že pred razglasitvijo epidemije virusa.

PLAČILNI ROKI

K 82. členu:

S predlagano rešitvijo se določa plačilni rok, kadar je upnik javni organ. Določba je oblikovana kot izjema od ureditve iz 10. člena Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih (ZPreZP-1). Uporabljena nomotehnika ni ustrezna, saj 10. člen ZPreZP-1 ureja plačilne roke med gospodarskimi subjekti in jih omejuje na 60 dni, med zakonskimi vsebinami pa posebnih določb glede plačilnih rokov, kadar je upnik javni organ, ni.

UPRAVLJANJE Z VODAMI

K 83. členu:

V prvem odstavku je mogoče najti tri razloge za oprostitev plačila vodnega povračila in plačila za vodno pravico, in sicer 1. posledice epidemije COVID-19, 2. posledice zmanjšanja možnosti izvajanja vodne pravice in 3. zmanjšana možnost pridobivanja prihodkov. Medtem ko je tretji razlog za oprostitev zaradi besedne zveze »s tem« povezan z obema drugima razlogoma, pa povezava ni jasno razvidna v primeru drugega razloga, saj med posledice epidemije COVID-19 ni mogoče vedno šteti tudi zmanjšane možnosti izvajanja vodne pravice. Zato se zastavlja vprašanje, ali je drugi razlog za oprostitev plačila po tem členu samostojen (nevezan na dejstvo epidemije) in kako se ga v tem primeru ugotavlja. V tem primeru bi bilo treba ureditev znatno dopolniti. V nasprotnem primeru pa predlagamo razmislek, da se v tem delu določbe uporabi podobna ubeseditev, kot je določena v prvem odstavku 84. člena Predloga zakona (»...ki imajo zaradi posledic epidemije COVID-19 zmanjšane možnosti izvajanja te vodne pravice in s tem zmanjšane možnosti pridobivanja prihodkov...«).

Iz obrazložitve tudi izhaja, da »se oprostitev nanaša na obdobje od uveljavitve ukrepov zaradi epidemije virusa COVID-19 in do konca obdobja, za katerega se predlagani interventni zakon nanaša«, vendar v besedilu člena taka določba ni vključena. Tudi glede tega predlagamo razmislek, da se ureditev dopolni po vzoru prvega odstavka 84. člena Predloga zakona.

Smiselno enako pripombo dajemo tudi k drugemu odstavku.

V četrtem odstavku je v drugem stavku uporabljen prihodnjik (glagolska oblika za opis prihodnjega dogajanja), ki za zakonska besedila ni primeren, prav tako beseda »morebitna« zgolj obremenjuje samo besedilo določbe. Ugotavljanje razlike za potrebe poračuna plačila za vodno pravico se izvede v vsakem primeru oziroma sproti, kar že samo po sebi pomeni pogojnost njenega obstoja.

K 84. členu:

V prvem odstavku je določena oprostitev plačila vodnega povračila, medtem ko je v naslovu člena in tudi v njegovem drugem odstavku uporabljen izraz »znižanje«. Če gre za znižanje plačila in ne za njegovo oprostitev, je treba to ustrezno uskladiti v celem členu, hkrati pa tudi določiti velikost znižanja.

KULTURA

K 85. členu:

Čas prenehanja pravice do plačila prispevkov za socialno varnost, ki je (poleg okoliščine, da je za dodelitev zanjo ponovno zaprosil) pomemben za presojo, ali bo samozaposleni v kulturi to pravico ohranil (ustrezneje: mu bo pravica pripadala) do 31. avgusta 2020, bi bilo smiselno natančneje določiti, v razmerju do razlogov, zaradi katerih je ukrep predlagan, in njegovega namena.

ZNANOST IN RAZISKOVANJE

K 86. členu:

Glede na sistematiko Predloga zakona je treba ta člen umestiti v podpoglavje 3. 6. Raziskovalna dejavnost, posebno 15. poglavje pa črtati. Glede na to, da je v obrazložitvi le ponovljena vsebina člena, bi bilo treba dodatno pojasniti, kaj pomeni predlagana določba z vidika obveznosti, ki izhajajo iz uredb Evropske unije, ki urejajo izvajanje kohezijske politike Evropske unije, in iz sklenjenega Partnerskega sporazuma med Evropsko komisijo in Slovenijo za obdobje 2014-2020. Poleg tega ni jasna uporaba besede "lahko", ki kaže na diskrecijo pri odločanju o tem, kam se namenijo sredstva slovenske udeležbe, Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj. Pojasniti bi bilo treba, kaj pomeni zadnji stavek, v katerem je določeno, v kakšni obliki se izvajajo postopki za izbor operacij, saj ni podrobneje opredeljeno, kakšni pogoji morajo biti izpolnjeni, da se postopek izvede na enega od navedenih načinov.

PREPREČEVANJE PRANJA DENARJA IN FINANCIRANJA TERORIZMA

K 87. členu:

S predlaganim členom je glede izvedbe pregleda stranke pri sklenitvi poslovnega razmerja na podlagi Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-1) določena izjema od prvega in drugega odstavka 19. člena ZPPDFT-1 za zavezance iz 5. do 15. točke ter 20.i in 20.j točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-1. Enaka izjema je za zavezance iz 1. in 2. točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-1 določena že v 7. členu ZIUOPOK. Določitev enake izjeme za različne zavezance v dveh zakonih gre lahko na škodo pravne varnosti, zato bi bilo treba po naši presoji nabor zavezancev, za katere velja izjema, dopolniti tako, da se v II. delu Predloga zakona spremeni prvi odstavek 7. člena ZIUOPOK.

V zvezi s tem še dodajamo, da imata 87. člen Predloga zakona in 7. člen ZIUOPOK drugačna naslova in da je delno drugače zapisan četrti odstavek. Poleg tega je prilagojen način izvedbe pregleda stranke po ZPPDFT-1 v Predlogu zakona določen kot začasen ukrep, ki se uporablja v obdobju, določenem v 20. členu Predloga zakona, v ZIUOPOK pa ne.

ZAVAROVALNIŠTVO IN TRG FINANČNIH INSTRUMENTOV

K 88. členu:

Menimo, da ni jasno, zakaj je podaljšanje roka za predložitev poročil po tem členu določeno pet mesecev po koncu koledarskega leta, podaljšanje rokov za objavo letnih poročil po 89. členu Predloga zakona pa datumsko – do 31. maja 2020. Glede na drugi odstavek 20. člena Predloga zakona se v primeru, če epidemija COVID-19 do 15. maja ne bo preklicana, za 30 dni podaljšajo le roki, ki so določeni na 31. maj 2020.

K 89. členu:

Predlagana določba je povsem nejasna v delu, ki določa, da družba oziroma investicijsko podjetje v letu 2020 izjemoma »objavi svoje letno, polletno poročilo oziroma konsolidirano letno poročilo, ki bi moralo biti objavljeno kadarkoli do 31. maja 2020.« Ker je glede na obrazložitev člena namen predlagane določbe določiti nov (skrajni) rok za objavo letnega, polletnega oziroma konsolidiranega letnega poročila, ki bi sicer moralo biti v skladu z Zakonom o trgu finančnih instrumentov; ZTFI-1 (prvi in tretji odstavek 134. in 136. člen) in Zakonom o bančništvu; ZBan-2 (prvi odstavek 92. člena) objavljeno (kadarkoli) pred 31. majem 2020, naj se to tudi jasno in nedvoumno zapiše (besedilo »ki bi moralo biti objavljeno kadarkoli do 31. maja 2020« naj se nadomesti z besedilom »ki bi moralo biti objavljeno pred 31. majem 2020, do 31. maja 2020«). Brez tega dodatka se lahko predlagana določba razume tako, da morajo vse javne družbe in investicijska podjetja svoja polletna in letna poročila objaviti »kadarkoli do 31. maja 2020«, kar bi od družb, ki jim roki za objavo sicer zapadejo po 31. maju, zahtevalo takojšnjo objavo poročil. Takšna določba tudi ne bi bila smiselna in logična v primeru objave polletnih poročil, saj glede na 136. člen ZTFI-1 večina rokov za objavo poročil zapade šele po 30. juniju. Glej tudi 14. člen Zakona o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (ZIUJP).

JAVNO NAROČANJE

K 90. členu:

Prvi odstavek določa začasne višje mejne vrednosti za nekatera javna naročila. Zaradi jasnosti bi bilo treba določiti, da te mejne vrednosti določa ne glede na določbi prve in druge alineje a. točke prvega odstavka 21. člena Zakona o javnem naročanju (ZJN-3).

V zvezi z drugim odstavkom je treba opozoriti, da ima četrti odstavek 66. člena ZJN-3 dva stavka, od katerih vsak ureja drugačno vprašanje. Prvi stavek določa, da postopke za oddajo javnih naročil za potrebe ožjih delov občine, kot jih določa zakon, ki ureja lokalno samoupravo, izvaja občina. Drugi stavek pa določa, da se za namene izračuna ocenjenih vrednosti javnih naročil šteje, da občina in njeni ožji deli predstavljajo eno organizacijsko enoto. Če je še razumljivo, da Predlog zakona določa, da se ne uporablja ta druga določba (skupno obravnavanje vrednosti javnega naročila), pa ni videti, zakaj Predlog zakona določa, da se ne uporablja določba o tem, da za dele občin vodi postopek oddaje javnega naročila občina. Deli občin praviloma nimajo strokovnih zmogljivosti, da bi vodili postopek oddaje javnega naročila, poleg tega pa praviloma niso pravne osebe. Ta odstavek 90. člena Predloga zakona sploh ni obrazložen, zato tudi ni mogoče preizkusiti njegove skladnosti z obrazložitvijo.

K 91. členu:

V povezavi z besedilom člena uvodoma poudarjamo, da se člen lahko uporablja tudi za dobavo blaga, ki predstavlja zaščitno opremo, potrebno v boju zoper novi virus. Izjema, kot jo določa člen, lahko tako negativno vpliva na pogodbene roke in na samo dobavo relevantne zaščitne opreme.

Namen tega člena je, da se določbe o pogodbenih kaznih ne uporabljajo do prenehanja epidemije. Postavlja se vprašanje, ali bo zasebnopravni subjekt lahko izpolnil pogodbo takoj, ko bo razglašen konec epidemije, in ali ne bi kazalo določiti, da mora biti pogodba o dobavi blaga ali storitev izpolnjena v določenem roku po koncu razglasitve epidemije.

Prav tako bi kazalo besedilo člena jezikovno izboljšati, saj je v besedilu predlaganega člena, ko našteva subjekte, ki morajo biti sopogodbeniki, da se člen uporabi (državni organi...), uporabljen veznik »in«. Pravilno bi bilo, da bi bil uporabljen veznik »ali«, saj ni smiselno zahtevati, da so vsi navedeni subjekti stranke iste pogodbe.

IZVRŠBA IN OSEBNI STEČAJ

K 93. členu:

Po predlagani ureditvi se z dnem uveljavitve tega Predloga zakona v tekočih postopkih izvrševanje sklepov o izvršbi v sodni izvršbi *odloži*, v davčni izvršbi pa *zadrži*. Niso jasni razlogi za različno urejanje, predvsem pa opozarjamo, da je treba v sodni izvršbi ločiti odlog izvršbe, ki je mogoč na predlog dolžnika, upnika ali tretjega (71., 72. in 73. člen Zakona o izvršbi in zavarovanju; ZIZ), in zadržanje izvrševanja sklepa o izvršbi.

IZVAJANJE JAVNIH STORITEV

K 94. členu:

Določbo prvega odstavka je treba precizirati in uskladiti z obrazložitvijo tako, da bo iz nje jasno in nedvoumno izhajalo, da se nanaša le na tiste izvajalce javnih služb, ki »svojih nalog« (namesto »storitev«) v času trajanja epidemije ne izvajajo *zaradi začasne prepovedi Vlade*, in njih uporabnike (primerjaj s petim odstavkom 77. člena).

FINANČNO POSLOVANJE PODJETIJ, POSTOPKI ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNO PRENEHANJE

K 95. členu:

Ker se s predlagano določbo začasno določa nova neizpodbojna domneva trajne nelikvidnosti pravne osebe, podjetnika ali zasebnika, je treba precizirati sklic na četrty odstavek 14. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, ki sicer določa neizpodbojni domnevi trajne nelikvidnosti pravne osebe, podjetnika ali zasebnika. Menimo, da je treba zaradi skladnosti med zakoni besedno zvezo »povračila nadomestil plače« nadomestiti z besedno zvezo »povračila izplačanih nadomestil plače« (glej prvi odstavek 21. člena Predloga zakona in 1. člen Zakona o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov).

K 96. členu:

V prvem odstavku je treba zaradi notranje skladnosti člena besedilo »predloga za začetek prisilne poravnave ali stečaja, če je insolventnost družbe nastala kot posledica razglasitve epidemije« nadomestiti z besedilom »predloga za začetek stečajnega postopka ali prisilne poravnave, če je insolventnost družbe posledica razglasitve epidemije«. Časovno trajanje tega ukrepa, ki je določeno v drugem stavku prvega odstavka, je treba ponovno preveriti – ta naj bi trajal *v času razglasitve epidemije* in še tri mesece po prenehanju ukrepov v skladu z 20. členom Predloga zakona, torej do 31. avgusta 2020. Ker bo lahko epidemija preklicana še pred 31. majem 2020, bi kazalo določbo zapisati tako, da bo povsem jasno, da se ta ukrep uporablja (ves čas) od razglasitve epidemije do izteka treh mesecev po prenehanju ukrepov v skladu z 20. členom.

V tretjem odstavku določena domneva je vezana na dejavnost, za katero je bilo z *vladnim, ministrskim ali občinskim predpisom ali aktom* določeno, da se opravljanje dejavnosti zaradi epidemije COVID-19 začasno prepove ali bistveno omeji. Sklic na akte je treba v Predlogu zakona medsebojno uskladiti (gl. npr. drugo alinejo prvega odstavka 65. člena in peti odstavek 77. člena – »vladni ali občinski odlok«). Enako pripombo podajamo k drugemu odstavku **97. člena** Predloga zakona.

K 98. členu:

Čas uporabe (ustrezneje: trajanje) ukrepa poenostavljenega uveljavljanja pravic delavcev v primeru insolventnosti delodajalca v predlagani določbi ni dovolj jasno opredeljen, v ta namen je uporabljeno tudi napačno sklicevanje na 21. člen tega zakona (pravilno: 20. člen). Hkrati bi bilo treba pojasniti, na kakšen način bo lahko delavec izkazal, da je bil vložen predlog za začetek stečajnega postopka zoper delodajalca, saj ni nujno, da je s tem sploh seznanjen.

Določbo drugega odstavka bi bilo smiselno umestiti v poglavje, ki se nanaša na problematiko vračila prejetih sredstev. Opozarjamo pa, da iz predlagane rešitve, ki se nanaša na primere, ko delavcu delovno razmerje ne preneha zaradi insolventnosti, ni razvidno, na kakšen način in po kakšnem postopku naj bi (najverjetneje sklad) ugotovil, da so podani razlogi za vračilo in v kakšnem roku naj bi bila sredstva vrnjena. Te vidike bi bilo treba, vključno z vprašanji izvedbe predlagane rešitve, dodatno pojasniti.

VRAČILO PREJETIH SREDSTEV

K 99. členu:

V tem členu je med drugim določeno, da morajo subjekti vrniti v prvem odstavku določena finančna sredstva, če je po uveljavitvi predloga zakona prišlo do delitve dobička, izplačila dela plač za poslovno uspešnost oziroma nagrad poslovodstvu v letu 2020 vrniti prejeta sredstva, skupaj z zakonsko določenimi zamudnimi obrestmi. Ugotavljamo, da za samozaposlene osebe velja, da pri njih osebno in poslovno premoženje predstavlja celoto (zato npr. pri svojem poslovanju uporabljajo svojo osebno davčno številko). Tako velja, da se pogoj delitve dobička pri njih ne more izpolniti. Prav tako samozaposleni nimajo poslovodstva, saj sami oblikujejo svojo voljo in nimajo organov, ki bi jo oblikovali namesto njih. Tako velja, da se v zvezi z njimi ne more uresničiti niti drugi pogoj, to je izplačilo plače iz naslova poslovne uspešnosti. Navedeno je treba proučiti tudi v zvezi z nekaterimi drugimi subjekti, ki so upravičeni do pravic iz prvega odstavka tega člena.

Menimo, da je treba v prvem odstavku razjasniti, ali gre za delitev sredstev, ki so nastala v letu 2020, ali delitev v letu 2020. Jasno je treba določiti tudi, od katerega trenutka naprej tečejo zakonsko določene zamudne obresti, kot jih določba predvideva.

V tretji alineji prvega odstavka in tretjega odstavka je treba popraviti napačne sklice.

DRUGA PODROČJA

K 103. členu:

S tem členom so določena pooblastila policije za namen zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19 in tudi za zagotovitev spoštovanja posebnih ukrepov iz zakona, ki določa nalezljive bolezni. Uvodoma opozarjamo, da ta člen ne ustreza interventni naravi tega Predloga zakona, saj se na ukrepanje zaradi zaježitve epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic na državljane in gospodarstvo nanaša le delno ter časovno ni omejen na trajanje epidemije COVID-19. Po drugi strani se ta člen nanaša na ureditev, ki jo določa veljavni Zakon o nalezljivih boleznih, pri čemer ni jasno, ali gre za njegovo noveliranje ali ne. Zakonska novela Zakona o nalezljivih boleznih je namreč v tem Predlogu zakona vključena na drugem mestu, zato se zastavlja vprašanje, kakšno

je torej razmerje 103. člena do Zakona o nalezljivih boleznih. Nejasnost tega razmerja negativno vpliva na celovitost in notranjo skladnost pravnega reda.

V prvem odstavku je predvidena uporaba pooblastil, ki jih določa Zakon o nalogah in pooblastilih policije (Ur. l. RS, št. 15/13 s spremembami; ZNPPol). Menimo, da gre za podvajanje ureditve, saj policija opravlja svoje naloge in pooblastila po ZNPPol zaradi zagotavljanja temeljnih dolžnosti policije, ki obsegajo zagotavljanje varnosti posameznikom in skupnosti, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitev pravne države, pri čemer policija opravlja naloge in pooblastila zaradi preprečevanja in odpravljanja nevarnosti, ki ogrožajo navedene dobrine (drugi in tretji odstavek 1. člena ZNPPol). Gre za najširšo možno opredelitev splošne vloge policije v družbi, zato je vprašljivo, ali je v tem členu predlagana pooblastitev policije izrecno za tu navedene namene sploh potrebna. To je vprašljivo tudi zaradi dejstva, ker so v prvem odstavku 103. člena našeta pooblastila policije dejansko identična tistim iz 33. člena ZNPPol, kjer so med pooblastili policije vključena še nekatera druga pooblastila, kar pomeni, da je določba iz 103. člena vsebinsko ožja. V zvezi s tem posebej opozarjamo na četrti odstavek 1. člena ZNPPol, po katerem policija pri opravljanju nalog in pooblastil po določbah drugih zakonov uporablja določbe ZNPPol, če drug zakon ne določa drugače. To utrjuje prepričanje, da gre v primeru 103. člena Predloga zakona za podvajanje ureditve, kar pa je nepotrebno.

Poleg tega prvi odstavek tega člena pomanjkljivo opredeljuje »posebne ukrepe iz zakona, ki določa nalezljive bolezni«, saj tako besedilo kaže na to, da niso zajeti vsi ukrepi iz zakona o nalezljivih boleznih, ne da bi bilo hkrati razvidno, kateri so zajeti.

Iz drugega odstavka 103. člena tudi izhaja, da smejo policisti nekatera izmed pooblastil iz prvega odstavka uporabljati zgolj za zagotavljanje izvajanja določb in drugih konkretnih aktov, izdanih na podlagi zakona, ki določa nalezljive bolezni. Taka ureditev je sporna, saj gre za splošna pooblastila, ki jih sme policija uporabljati že po ZNPPol, zaradi česar ne bo možna kontrola spoštovanja te določbe (npr. v okviru posebnega pritožbenega postopka zoper delo policistov po 138. in 139. členu ZNPPol). Po drugi strani pa je možno tudi takšno razumevanje te določbe, da policija teh pooblastil ne sme uporabljati v drugih primerih na podlagi drugih zakonov, kar bi bilo z vidika njenih nalog nevzdržno. Določba je nejasna in upošteva splošno zakonodajo s področja policijskih nalog in pooblastil tudi nepotrebna.

Iz petega odstavka 103. člena izhaja še posebno pooblastilo, ki nima podlage v ZNPPol, in sicer, da policist organu, ki je določil ukrep, ki ga je oseba prekršila, predlaga sprejem strožjega ukrepa. Glede na to, da policija ni pristojna za nadzor nad organi, ki jih v zvezi z nalezljivimi boleznimi določa Zakon o nalezljivih boleznih, in tudi ne nad izvrševanjem pravnih aktov, ki jih ti organi izdajajo, ter še zlasti, ker nima z zakonom vzpostavljenih nalog in s tem povezanih pristojnosti za presojo ustreznosti ukrepov, določenih oziroma odrejenih po Zakonu o nalezljivih boleznih, je ta določba sporna z vidika ustavnega načela pravne države (2. člen Ustave), načela delitve oblasti (3. člen Ustave) in načela legalitete (120. člen Ustave), saj pomeni poseganje v naloge in pristojnosti drugih organov, zaradi pomanjkanja določitve kriterijev presoje, ali je potreben strožji ukrep, pa taka ureditev omogoča tudi arbitrarno delovanje policista. Zato je iz enakih razlogov sporen tudi tretji odstavek 103. člena, ki določa, do katerih zbirk podatkov ima policija dostop. Upošteva veljavno ureditev v Zakonu o nalezljivih boleznih in s tem Predlogom zakona predvidnimi spremembami in dopolnitvami navedenega zakona tudi ugotavljamo, da spremembe vloge policije pri izvajanju ukrepov iz zakona o nalezljivih boleznih niso predvidene. To pomeni, da policija nima nadzorstvenih pooblastil, zaradi česar je vprašljiva tudi potreba po tem, da se ji omogoči dostop do širokega nabora osebnih podatkov, med katerimi so tudi posebej

občutljivi osebni podatki. V zvezi s tem opozarjamo na ustavno zagotovljeno varstvo osebnih podatkov (38. člen Ustave).

K 104. členu:

Ta člen pomeni poseg v komunikacijsko svobodo posameznika, ki je varovana po 37. členu Ustave. Kot je bilo omenjeno v pripombi k 103. členu Predloga zakona, tudi 104. člen po svoji vsebini in besedilu ne odraža interventne narave tega Predloga zakona. Tako tudi glede 104. člena ni jasna povezava z epidemijo COVID-19, niti ni določena njegova časovna omejenost, ki je temu Predlogu zakona sicer imanentna že po naravi stvari. Zato je možen sklep, da bo ureditev iz 104. člena veljala neomejeno dolgo, tudi če drugi ukrepi iz tega Predloga zakona prenehajo veljati, saj pri tem ne gre za ukrep, temveč za nova policijska pooblastila. Tu se znova zastavi vprašanje noveliranja Zakona o nalezljivih boleznih, ki je prav tako del tega Predloga zakona, in razmerja tega člena do omenjene novele, kar krni celovitost in skladnost pravnega reda.

Predlagano novo pooblastilo policije za pridobivanje podatkov o lokaciji komunikacijskega sredstva osebe, na katero se nanaša ukrep iz zakona o nalezljivih boleznih, ki je bil odrejen z odločbo ali drugim aktom, po naši oceni ne izpolnjuje vseh zahtev, ki jih za poseg v svobodo komuniciranja določa 37. člen Ustave. Pravica do komunikacijske zasebnosti v prvi vrsti predstavlja varstvo posameznika, da se država ali kdo tretji ne seznanj s sporočilom, ki ga na daljavo posreduje prek kateregakoli sredstva. Opredelitev pravice je treba razlagati široko, ob zavedanju, da se 37. člen Ustave ne nanaša samo na vsebino sporočila, temveč tudi na sklop povezanih podatkov o prometu in lokaciji. Ker je sodobna komunikacija povsem povezana s komunikacijsko-informacijskimi omrežji, je možnost neupravičenega poseganja v (komunikacijsko) zasebnost posameznika (kot uporabnika) tako rekoč inherentna.¹

Skladno s 37. členom Ustave je v Republiki Sloveniji zagotovljena tajnost pisem in drugih občil. Komunikacija na daljavo, izvedena s sodobnimi telekomunikacijskimi sredstvi, vsebuje kot poseben predmet ustavnega varstva tudi podatke o lokaciji (poleg podatkov o vsebini sporočila in prometnih podatkov),² zato je treba tudi glede tega upoštevati ustavne omejitve posega v svobodo komuniciranja. Opustitev oziroma neupoštevanje varstva komunikacijske zasebnosti je treba predpisati, in sicer le z zakonom, ne s katerim koli drugim pravnim predpisom ali pravnim aktom. Pri tem mora zakon tak suspenz ustavne pravice obvezno vezati na odločbo sodišča, izrecno določiti čas, ko tak suspenz pravice traja (torej tako začetek kot tudi konec) in le, če so za to podani (in z odločbo sodišča tudi ugotovljeni) točno določeni razlogi: da je to nujno za uvedbo ali potek kazenskega postopka ali za varnost države.

Zaupnost komunikacij je varovana tudi v 147. členu Zakona o elektronskih komunikacijah (Ur. l. RS, št. 109/12 s spremembami; ZEKom-1), in sicer z namenom varovanja pričakovane zasebnosti na področju uporabe elektronskih komunikacij, zagotavljanja svobode komuniciranja in svobode izražanja. Zaupnost komunikacij se nanaša tudi na vse lokacijske podatke, ki so povezani z vsebino komunikacije, vzpostavljene po elektronskem komunikacijskem omrežju. V zvezi s tem opozarjamo tudi na 152. člen ZEKom-1, ki omejuje obdelavo lokacijskih podatkov, ki niso hkrati podatki o prometu, in glede česar velja, da se smejo obdelovati le v takšni obliki, da se ne dajo povezati z določeno ali določljivo osebo, ali pa na podlagi predhodnega soglasja uporabnika ali naročnika v obsegu in trajanju, ki sta potrebna za izvedbo storitve z dodano vrednostjo. To se nanaša na vnaprej dogovorjeno storitev med

¹ Avbelj, M. (ur.): Komentar Ustave Republike Slovenije – Del 1, Nova Gorica, Nova univerza, Evropska pravna fakulteta, 2019, stran 357

² Prav tam.

uporabnikom in operaterjem, ne pa na storitev iz prvega odstavka 104. člena Predloga zakona, ki dejansko pomeni pristojnost policije, da od posameznika pridobi soglasje za poseg v njegovo zasebnost. Iz besedila na začetku tega odstavka, in sicer »Če ni mogoče drugače zagotoviti spoštovanja z odločbo ali drugih aktom odrejenih ukrepov«, v tem kontekstu ni več mogoče govoriti o prostovoljnem soglasju.

Ustava torej dopušča, da se za določen čas ne upošteva varstvo tajnosti pisem in drugih občil in nedotakljivost človekove zasebnosti, vendar med pogoji, ki jih za to določa, ni soglasja prizadete osebe. Zato menimo, da kljub določilu o predhodnem pisnem soglasju obravnavane osebe, taka ureditev ni skladna s 37. členom Ustave. Soglasje posameznika namreč pri varstvu svobode komuniciranja ne more nadomestiti sodne odločbe iz 37. člena Ustave, kar pomeni, da je komunikacijska zasebnost strožje varovana kot informacijska zasebnost iz 38. člena Ustave.

Poleg tega je pogoj za dopustnost posega v komunikacijsko zasebnost po 37. členu Ustave uvedba ali potek kazenskega postopka ali pa vprašanje varnosti države. Menimo, da v obravnavanem primeru taki pogoji niso izpolnjeni.

V zvezi s predhodnim pisnim soglasjem se zastavlja tudi vprašanje, ali bi bilo tako ureditev sploh mogoče izvrševati, saj so med »odločbami in drugimi akti, s katerimi se odredijo ukrepi iz zakona, ki določa nalezljive bolezni« tudi odredbe ministra, pristojnega za zdravje (glej npr. prvi odstavek 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih), ki pa imajo splošen značaj in niso izdane za konkretizirane posameznike. Glede na predvidene spremembe v tem Predlogu zakona (vključno z novelacijo Zakona o nalezljivih boleznih) je mogoče ugotoviti, da bo tudi v bodoče šlo za predpise, s katerimi bo Vlada Republike Slovenije odredila določene ukrepe. To pomeni, da bo šlo za abstraktne in splošne pravne akte, ki niso usmerjeni na vnaprej določenega posameznika. V teh primerih je vprašljivo, ali bi bilo mogoče pisno soglasje iz prvega odstavka 104. člena sploh podati. Takšna rešitev ni primerna za doseg cilja, ki ga domnevno zasleduje ta člen, in sicer zagotovitev izvrševanja odrejenih ukrepov po Zakonu o nalezljivih boleznih, kar nadalje kaže na nesorazmeren poseg v ustavno zagotovljeno svobodo komuniciranja. Ob tem posebej opozarjamo, da je treba ločiti med pravno povsem različnima situacijama, in sicer med ukrepi, ki so izdani v obliki abstraktnega in splošnega akta (npr. odredbe ministra ali vlade), in ukrepi, ki so izdani kot konkretni in posamični akti za konkretno določenega posameznika (npr. odločba o odreditvi karantene po 19. členu ZNB). Menimo, da v 104. členu te situacije niso jasno razmejene.

Glede na to, da je že pri prvem odstavku mogoče ugotoviti, da znatno odstopa od ustavnih zagotovil varstva komunikacijske zasebnosti, je to še toliko bolj očitno pri drugem odstavku, saj ta omogoča poseg v zasebnost posameznika kljub temu, da posameznik s tem ne soglaša (ob siceršnjem neupoštevanju ustavno zagotovljene zaščite). Pri tem pa zaradi slabega besedila odstavka niti ni jasno, na kaj se nanaša. Načeloma je ta odstavek mogoče razumeti kot izjemo od prvega odstavka, in sicer za primer, ko posameznik ne da predhodnega pisnega soglasja. V tem primeru je vprašanje, kaj je mišljeno z »odrejenim ukrepom«, če se z odločbo ali drugim aktom po drugem odstavku način izvajanja tega ukrepa šele določa. Gre za notranje nelogično in s prvim odstavkom neskladno določbo. Glede na navedeno in tudi zaradi dejstva, da ta ureditev ni ustrezno obrazložena, upošteva, da gre za poseg v človekove pravice, predlagamo črtanje tega člena.

V. KAZENSKÉ DOLOČBE

K 105. členu:

Prvi odstavek terja korekcijo, saj vse alineje vsebujejo napačne sklice. Tako je v prvi alineji pravilen sklic na prvi odstavek 31. člena, v naslednji na drugi in tretji odstavek 31. člena, v tretji na prvi odstavek 30. člena (besedilo je treba ustrezno dopolniti sledeč določbi materialnega dela Predloga zakona), v četrti pa na drugi odstavek 99. člena. Opozarjamo, da bi morale sankcije slediti vrstnemu redu določb v materialnem delu zakona.

K 106. členu:

Naslov člena, besedilo predlagane kazenske določbe in sklicevanje na 40. člen tega zakona ne odražajo vsebine materialnih določb, katerih kršitev se določa kot prekršek. Predlagano določbo je zato treba prilagoditi, pri tem pa preveriti, ali naj se določitev prekrška omeji le na izplačevanje plač ali tudi na kršitev drugih materialnih določb, ki se nanašajo na delo v javnem sektorju (premostitev, delo preko polnega delovnega časa, zaposlovanje, nadomestila plač, dodatek za nevarnost in posebne obremenitve).

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

K 108. členu:

Tretji odstavek tega člena ni jasen. Najprej govori o izjemi iz prejšnjega odstavka, pri čemer ni jasno, na kaj se »izjema« nanaša. V nadaljevanju se določa, da se norma nanaša na čas »od vključno 28. marca 2020«. Ta trenutek ni pojasnjen, opozarjamo pa, da je bil Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov uveljavljen 29. marca 2020. Ne glede na navedeno napovedujemo redakcijsko preoblikovanje tega člena.

K 110. členu:

Predlagana je zakonska določba, da zoper ta zakon zaradi razlogov, določenih v prvi alineji drugega odstavka 90. člena Ustave, ni dopustno razpisati zakonodajnega referenduma. V zvezi s tem opozarjamo na drugi odstavek II. razdelka Ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave (Ustavni zakon), v skladu s katerim se določbe 1. člena Ustavnega zakona (nedopustnost referenduma) v prehodnem obdobju, t.j. do uskladitve Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (ZRLI) s spremembami Ustave, uporabljajo neposredno ob smiselni uporabi ZRLI. Pri tem se 21. člen ZRLI smiselno uporablja tako, da Ustavno sodišče odloči v sporu med predlagateljem referenduma in Državnim zborom, ki zavrne razpis referenduma o zakonu.

Že jezikovna razlaga te določbe zanesljivo pove, da se v prehodnem obdobju smiselno uporablja ZRLI in da Državni zbor zavrne razpis referenduma o zakonu v primeru, da gre za zakon, glede katerega v skladu z drugim odstavkom 90. člena Ustave razpis referenduma ni dopusten, če je vložena pobuda za vložitev zahteve za razpis referenduma. Če takšno odločitev sprejme, drugi odstavek II. razdelka Ustavnega zakona določa aktivno legitimacijo predlagatelja referenduma za sprožitev spora pred Ustavnim sodiščem. V tem sporu Ustavno sodišče presoja skladnost akta Državnega zbora o zavrnitvi razpisa referenduma z Ustavo. To razlago potrjuje tudi namenska razlaga, ki je razvidna iz gradiva, nastalega v postopku sprejemanja Ustavnega zakona. Tako je v obrazložitvi drugega odstavka II. razdelka Ustavnega zakona zapisano: »Drugi odstavek predlaganega II. razdelka ureja vprašanje izvedbe zakonodajnega referenduma v času med razglasitvijo predloga tega Ustavnega zakona do uskladitve ZRLI. Za to prehodno obdobje je predvideno, da se do uskladitve ZRLI zakonodajni referendumi iz 1. člena predloga tega Ustavnega zakona in 90. člena

Ustave izvajajo s smiselno uporabo ZRLI. Drugi odstavek posebej ureja vprašanje aktivne legitimacije in pristojnost Ustavnega sodišča za reševanje spora med predlagateljem referendumu in Državnim zborom v tem prehodnem obdobju, če bi Državni zbor zavrnil razpis zakonodajnega referendumu. Predlagano je, da bi se do uskladitve ZRLI njegov 21. člen (ki določa, da lahko Državni zbor, če meni, da bi z odložitvijo zakona ali zaradi zavrnitve zakona na referendumu lahko nastale protiustavne posledice, zahteva od Ustavnega sodišča odločitev o tem) smiselno uporabljal tako, da bi Ustavno sodišče lahko odločilo v sporu med predlagateljem referendumu in Državnim zborom, ki-zavrne razpis zakonodajnega referendumu.«

Državni zbor je že dvakrat sprejel sklep o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referendumu na podlagi drugega odstavka 90. člena Ustave, postopek pa je izvedel na podlagi II. razdelka Ustavnega zakona z ustavno določeno smiselno uporabo ZRLI. Ustavno sodišče je v obeh primerih potrdilo ustavno skladnost postopka pred Državnim zborom (odločbi Ustavnega sodišča št. U-II-1/15 z dne 28. 9. 2015 in št. U-II-2/15 z dne 3. 12. 2015), pri čemer velja poudariti, da se druga odločba Ustavnega sodišča nanaša na presojo sklepa Državnega zbora o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referendumu o zakonu o nujnih ukrepih za zagotovitev varnosti iz prve alineje drugega odstavka 90. člena Ustave (novela ZObr-E, EPA 822-VII).

Ustavni zakon v II. razdelku določa, da je treba ZRLI uskladiti s 1. členom Ustavnega zakona v enem letu po njegovi uveljavitvi. V skladu s tem je Vlada v letu 2015 predlagala novelo ZRLI (EPA 969-VII), ki je uredila postopek ugotavljanja nedopustnosti zakonodajnega referendumu v Državnem zboru in sodno varstvo volivcev. V vseh primerih nedopustnosti zakonodajnega referendumu iz razlogov, določenih v drugem odstavku 90. člena Ustave, je bil določen sprejem sklepa o ugotovitvi nedopustnosti razpisa referendumu (12. in 13. člen), pri čemer je glede zakonov o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti ali odprave posledic naravnih nesreč določala takojšnjo razglasitev zakona, ko ne obstajajo več ustavnopravne ovire glede odločilnega veta Državnega sveta, in naknadno ustavnosodno varstvo pravic volivcev v tem primeru. Tudi iz tega izhaja, da je za takšno postopanje Državnega zbora in njegovega predsednika potrebna izrecna zakonska podlaga v ZRLI, ki se sprejema z dvotretjinsko večino navzočih poslancev.

Glede na navedeno je predlagana določba 110. člena po naši presoji v nasprotju z Ustavnim zakonom, ki določa postopek in sodno varstvo v primeru, če Državni zavrne razpis zakonodajnega referendumu, in s petim odstavkom 90. člena Ustave, ki določa, da se referendum ureja z zakonom, ki se sprejema z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. Takojšnja razglasitev zakona o nujnih ukrepih (seveda ob predpostavki, da se Državni svet odreče vetu oziroma ga ne vloži) bi bila tako ustavno dopustna le na podlagi izrecne zakonske podlage v ZRLI, ne pa na podlagi določbe v zakonu, ki se sprejema z večino opredeljenih glasov navzočih poslancev (86. člen Ustave).

K 111. členu:

Določba drugega odstavka je neobičajna in nepotrebna. Če bi Vlada po sprejemu predloga zakona ocenila, da ta zakon zaradi spremenjenih razmer ni več potreben (delno ali v celoti), lahko predlaga prenehanje njegove veljavnosti že na podlagi zakonodajne iniciative, ki jo ima na podlagi 88. člena Ustave.

Sekretarka
Lenča Arko Fabjan, l.r.

Višja sekretarka
mag. Sonja Bien Karlovšek, l.r.

Sekretarka
mag. Saša Bricelj Podgornik, l.r.

Sekretarka
mag. Metoda Hrovat Pirnat, l.r.

Podsekretarka
Sladjana Ješić, l.r.

Višja sekretarka
Katarina Kralj, l.r.

Sekretarka
mag. Andreja Kurent, l.r.

Sekretarka
Špela Maček Guštin, l.r.

Sekretarka
Valentina Marolt, l.r.

Sekretarka
Mira Palhartinger, l.r.

Sekretarka
Helena Rus, l.r.

Nataša Voršič
vodja

Poslano:
- Odboru za finance